

# **REFERAT By- og Miljøudvalget 2018-21 d. 05-03-2018**

**Mødedato** Mandag d. 05. marts 2018 kl. 18:45

**Mødested** Udvalgsværelse 1

## Indholdsfortegnelse

|                                                                                                      |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Meddelelser.....                                                                                     | 3  |
| Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen og kommunalbestyrelsesmedlem Pernille        | 6  |
| Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om studietur til Malmø.....                  | 8  |
| Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen og tidligere kommunalbestyrelsesmedlen       | 10 |
| Opfølgning på cykelhandlingsplan 2016-18 - disponering af midler i 2018.....                         | 13 |
| Pulje til forbedring af cykelparkering - disponering af midler i 2018.....                           | 18 |
| Disponering af pulje til grønne byporte.....                                                         | 21 |
| Godthåbsvej 58, 2. th. - Anvendelsesændring fra lægepraksis til bolig.....                           | 23 |
| Evaluerings af ændrede tidspunkter for indsamling af affald.....                                     | 26 |
| Hostrupsvej 18 – Altaner, elevator og en ny tagbolig og taghave.....                                 | 29 |
| Steenwinkelsvej 12 - opdeling af stuelejlighed i 2 lejligheder med dispensation fra parkeringskrav.. | 32 |
| Midlertidig ophævelse af venstresvingsforbud på Falkoner Allé ved Christian Winthers Vej.....        | 34 |
| Disponering af pulje til offentlige legepladser 2018.....                                            | 35 |

## Punkt 64: Meddelelser

00.22.04-P35-3-17

### Sagsfremstilling

#### a. Ny app udbyder til betaling for parkering på Frederiksberg

By- og Miljøområdet har indgået aftale med en ny appudbyder til betaling for parkering på Frederiksberg. Firmaet ParkOne kan nu tilbyde borgere og gæster på Frederiksberg, at de kan benytte deres app, når de skal købe billetter til parkering i parkeringszonen på Frederiksberg. App'en er testet af Frederiksberg Parkering. ParkOne lancerer med deres app en ny form for betaling, da betalingen er integreret til MobilePay. ParkOne er den eneste appudbyder på markedet, som på nuværende tidspunkt tilbyder denne integration.

På Frederiksberg er der nu fire appudbydere, når der skal betales for parkering (billetter) på Frederiksberg.

#### b. Midlertidig lukning af del af Lykkesholms Allé i forbindelse med arrangementet Record Store Day

By- og Miljøområdet har modtaget en arrangementsansøgning fra butikken Sound Station på Gammel Kongevej 94, som ønsker at afholde Record Store Day den 21. april 2018 kl. 12-19. Arrangøren ønsker at inddrage en del af Lykkesholms Allé til koncerter og bar mv. Efter en konkret vurdering af arrangementet agter forvaltningen at give tilladelse, da det ikke vurderes at give større trafikale gener, og det kan skabe liv i området og dermed bidrage til at opfylde et af målene i Frederiksbergstrategien.

#### c. Midlertidig lukning af Dirch Passers Allé

Den 7. februar 2018 orienterede forvaltningen i en mail udvalget om, at det i forbindelse med NCC's byggeri på Dirch Passers Allé, Flintholm II af sikkerhedsmæssige hensyn, er nødvendigt at lukke vejen ud for byggeriet med jævne mellemrum i det kommende år og frem til byggeriets forventede afslutning i november 2019. Det blev oplyst, at dette ville ske fra den 7. februar og tre uger frem på grund af spuns- og gravearbejde ud mod vejarealet.

Det har nu vist sig nødvendigt at afspærre vejen frem til 30. marts grundet fjernelse af en stor betontank, der ligger ud mod vejarealet samt fortsat spunsarbejde.

På grund af sikkerheden vil der kun være adgang for gående. Der er ikke plads til cyklisterne, som derfor henvises til cykelstien på Preben Kaas' Vænge, mens bilisterne omdirigeres ad Fin-sensvej. Der er skiltet, således at cyklister og bilister adviseres om omlægningerne, herunder om omkørselsmuligheder.

Desuden er beboerne og de erhvervsdrivende i området orienteret om vejlukningen. NCC har etableret en hjemmeside, hvor der løbende gives informationer om byggeriet, jf. [www.ncc.dk/microsite\\_flintholm2/flintholm-infoside](http://www.ncc.dk/microsite_flintholm2/flintholm-infoside)

#### d. Flytning af selvvandingsplantekasse med IoT sensormonitorering

På Jesper Kleins Plads har der gennem et stykke tid, som et smart city forsøgsprojekt, stået en selvvandingsplantekasse med IoT sensormonitorering. Projektet søger at afdække om plantekasser med integreret sensormonitorering, som automatisk sender information om jordforhold og vandmængde kan nedsætte behovet for at tilse og vande beplantningen. Projektet er et samarbejde mellem DTU, Byland og DELTA og finansieres 100% af fondsmidler fra InfinIT (Innovationsnetværk for IT), jf. meddelelsepunkt herom den 18. september 2017.

NCC, som ejer pladsen, skal bruge pladsen til opsætning af skurby i forbindelse med Flintholm II byggeprojektet, og derfor skal plantekassen fjernes.

Endnu er der ikke opnået tilstrækkelige erfaringer med sensormonitorering i plantekassen, fordi forsøget kun har fundet sted i vinterperioden siden den 16. november 2017. Det vil være hensigtsmæssigt at få erfaringer for et helt år, herunder særligt sommermånederne, hvor vandingsbehovet er størst.

By- og Miljøområdet har derfor interesse i forsat at indsamle data fra forsøget med det formål fremad at kunne optimere behovet for at tilse og vande beplantning.

Plantekassen med sensorer flyttes derfor af projektejeren Byland til Stig Lommers Plads, så der fortsat igennem pilotprojektet kan indsamles data til optimering af drift. Plantekassen placeres midlertidigt i byrummet ved siden af det eksisterende regnvandsplantebed længst tilbage på pladsen. Kassen fjernes, når der er opnået et års erfaring med metoden, hvorefter forsøget kan evalueres.

#### e. Veras Market under Bispeengbuen

By- og Miljøområdet har modtaget en ansøgning fra Veras Market, som er et privat tøjmarked, der ønsker at afholde den tredje sæson med markeder under Bispeengbuen i sommerhalvåret.

Arrangementet foregår hver søndag fra 1. april til 21. oktober 2018, og forvaltningen har gode erfaringer med arrangementet, som bidrager til liv under Bispeengbuen.

Derfor agter forvaltningen at give tilladelse til Veras Market for sæson 2018.

f. Plantehuller på Finsensvej, Dalgas Boulevard og Peter Bangs Vej

Under gennemgang af punktet ”Disponering af vejtræer” blev forvaltningen bedt om at komme med en redegørelse om arbejdet med nye plantehuller på Finsensvej.

I budgettet for 2017 blev der afsat 1.8 mio. kr. til udformning af nye træhuller på blandt andet Finsensvej og, Dalgas Boulevard. Træhullerne erstatter en række træhuller, som er opbygget med en rodvenlig befæstelse, som går ind under cykelstien. Det har vist sig, at nogle af de eksisterende træhuller på Finsensvej, Dalgas Boulevard og Peter Bangs Vej med tiden er faldet sammen, og derved har skabt lunger i cykelstien. De nye træhuller bliver opbygget med plastkassetter under cykelstien, dette giver en langt større stabilitet af belægningen.

Der er i november og december 2017 og januar 2018 blevet opbygget 17 plantehuller på Finsensvej og 13 plantehuller på Dalgas Boulevard. Der mangler nu at blive sat et træ på Dalgas Boulevard, da det første træ blev ødelagt under transporten. Det manglende træ plantes medio marts. Derudover skal der nyt slidlag på cykelstien, dette kan først ske, når temperaturen er stabil på omkring 10-15 grader.

I forbindelse med den årlige udskiftning af vejtræer på Frederiksberg vil den sidste del af Finsensvej blive gennemgået for dårlige plantehuller, herefter må det på sigt forventes, at plantehullerne, hvor der i dag står sunde træer, på sigt også skal udskiftes, når træerne går til. På Peter Bangs Vej vil opretningen af dårlige plantehuller ske i forbindelse med den kommende begrønning af Peter Bangs Vej.

g. Indvielse af Grøndalen

Indvielsen af Grøndalen er planlagt i forbindelse med FRBdagene 2018, hvor temaet er ”Bevægelse.

Indvielsen bliver en del af en dagsfestival med aktiviteter i de forskellige byrum ved KU.BE, Flintholm Svømmehal og Magneten. Et fælles aktivitetsprogram for dagen åbner muligheden for at kunne invitere en bredere gruppe af borgere og brugere af områderne og sammensætte et program med spændende tilbud for aktiviteter og underholdning.

Borgmester Jørgen Glenthøj vil byde velkommen og efterfølgende give ordet videre til udvalgsformand Jan E. Jørgensen og udvalgsformand Simon Aggesen.

Den vil foregå lørdag den 9. juni fra kl. 13.00 ved Flintholm Svømmehal.

h. Borgermøde om Forslag til lokalplan 216 for klub til Skolen ved Bülowvej.

Mødet afholdes torsdag den 12. april 2018 kl. 19-21 i Multisalen (bygning A), Skolen ved Bülowvej, Thorvaldsensvej 24.

i. Parkering i Boyesgade

Boyesgade, som er delt på midten af kommunegrænsen mellem Vesterbro og Frederiksberg, skal have ny parkeringsordning. Hidtil har de to kommuner haft en fælles særordning, som har givet beboerne en særlig Boyesgade-licens, så de kunne parkere på begge side af vejen.

Den mulighed forsvinder imidlertid i fremtiden, fordi gaden ikke længere er en privat fællesvej, men overtages af kommunerne. Frederiksberg Kommune har allerede overtaget sin del af vejen, og Teknik- og Miljøudvalget i Københavns Kommune har nu givet grønt lys til, at den københavnske side af vejen bliver gjort til offentlig vej. Beslutningen skal dog endeligt vedtages i Borgerrepræsentationen.

Når de nye regler træder i kraft, giver Frederiksberglicensen kun mulighed for at parkere på Frederiksbergs side af gaden med beboerlicens. Der vil ikke blive færre parkeringspladser for Frederiksbergs borgere.

Fremover vil Frederiksberg borgene kun kunne parkere på Frederiksbergssiden, og det samme gælder for Københavns borgere. Det forventes, at der fremover vil komme færre bilister udefra. Det forventes ikke at medføre gener for beboerne.

Vej, Park og Miljø vil informere om de nye regler, inden de træder i kraft. Dette vil ske med flyers i de parkerede biler og opslag i opgangene langs vejen.

Gæster uden licens kan fortsat parkere to timer i gaden uden at betale.

Det er endnu uvist præcist, hvornår de nye regler træder i kraft, men det bliver i løbet af sommeren 2018.

j. Orientering om nye monumenter

Til orientering er det planlagt, at der i det kommende forår opstilles en statue af Dirch Passer samt en buste af Georg Carstensen i anlægget langs Allégade.

Dirch Passer statuen opstilles den 6. maj (afsløring kl. 12:00) i Revymuséets haveanlæg, der er ejet af Realдания Byg, men vedligeholdes af Frederiksberg Kommune i henhold til tinglyst driftsaftale.

Busten af Georg Carstensen opstilles den 31. maj (afsløring kl. 13:00) på Georg Carstensens Plads, syd for Frederiksberg Rådhusplads.

Borgmesteren deltager ved afsløringen af begge monumenter, der er finansieret henholdsvis af fonde og af Tivoli København. By- og Miljøområdet forestår forberedende funderingsstøbning til begge monumenter.

#### k. Skiltning på Frederiksberg Allé

På By- og Miljøudvalgets møde den 19. februar blev udvalget orienteret om den skiltning, der er gennemført på parallelgaderne på Frederiksberg Allé. En skiltning der havde til formål at tydeliggøre en ensretning af trafikken på parallelgaderne, svarende til hovedretningen ude på selve alléen. Som oplyst i meddelelsepunkt kan skiltningen virke markant, ligesom der har været en række reaktioner på skiltningen. På denne baggrund har forvaltningen gennemgået skiltningen og igangsat en tilretning, der efter planen afsluttes i dag. I korte træk fjernes højere standere og ensretningsskilte, mens C19-tavle (indkørsel forbudt) udskiftes med C22,1-tavler (motorkørsel forbudt). Det betyder, at omfanget af skiltningen mindskes væsentligt, ensretningen opretholdes, men det vil fortsat være muligt for cyklister at kunne cykle i begge retninger på parallelgaderne. Et væsentligt formål med den først etablerede skiltning var at mindske risikoen for konflikter mellem biler kommende fra sidevejene og cyklister, der kommer lovligt fra den "forkerte" side. I de officielle uheldsstatistikker optræder der dog ikke uheld af denne type, men det kan ikke udelukkes, at der har været uheld mellem cyklister og biler, men med begrænset skade til følge.

#### l. Sanktioner vedr. madaffald

I medierne har der været omtale hvordan kommunen vil kontrollere og evt. sanktionere fejlsorteringer vedr. madaffald.

Kommunen uddeler i perioden 5. marts og frem til slutningen af april beholdere til ca. 1.650 ejendomme, hvilket dækker ca. 80 procent af alle etageejendomme i kommunen. Borgere og grundejere er forpligtet til at bruge kommunens affaldsordninger, når de er etableret. I takt med, at der leveres beholdere til de enkelte ejendomme bliver beboerne således pligtige til at sortere madaffald. For nogen kan det imidlertid være en praktisk udfordring at indrette sig og vænne sig til også at sortere madaffaldet.

Forvaltningen vurderer, at det er hensigtsmæssigt at betragte de første tre måneder som en indkøringsfase, hvor man skal have mulighed for at vænne sig til den nye ordning. I denne periode vil vi ikke følge op med sanktioner i forhold til fejlsorteringer. Når indkøringsfasen er overstået, vil ordningen blive administreret på lige fod med alle de andre sorteringsordninger, hvor vi kan pålægge ejendommen ekstra gebyrer ved grove eller gentagne fejlsorteringer. Vedrørende madaffald vil det være tilfældet, hvis der f.eks. er store mængder madaffald i restaffaldet.

Ved spørgsmål om evt. fejlsortering er kommunen forpligtet til at foretage en konkret vurdering. I den vurdering indgår brugernes evne til sortere, idet det ikke kan forventes, at alle borgere fuldt ud er i stand til at sortere korrekt.

# **Punkt 65: Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen og kommunalbestyrelsesmedlem Pernille Frahm om indsats mod lysforurening på Frederiksberg**

09.00.00-G01-6-17

## **Resume**

Rådmand Balder Mørk Andersen og kommunalbestyrelsesmedlem Pernille Frahm har stillet forslag om, at kommunen igangsætter en indsats mod lysforurening på Frederiksberg. Etablering af offentlige belysningsanlæg på Frederiksberg sker i henhold til den, af Kommunalbestyrelsen, vedtagne Belysningsstrategi for Frederiksberg Kommune. En målsætning i Belysningsstrategien foreskriver, at unødvendig spredning af lys skal minimeres. Renovering af ældre lysanlæg og etablering af nye sker derfor uden unødvendig spredning af lys. Omfanget af lysforurening fra private arealer er ikke registreret, men By- og Miljøområdet vurderer umiddelbart, at der for nuværende gøres tilstrækkeligt for at tilstræbe minimering af lysforurening i kommunen.

## **Beslutning**

Udvalget udsatte sagen og anmodede om, at sagen blev behandlet i Erhvervsrådet.

## **Indstilling**

By- og Miljøområdet indstiller, hvorvidt kommunen igangsætter en indsats mod lysforurening på Frederiksberg.

## **Sagsfremstilling**

Magistraten tilbagesendte den 4. december 2017 sagen til By- og Miljøudvalget med henblik på en redegørelse for lys fra større virksomhedslokaler.

Uhensigtsmæssig belysning fra virksomheder, uddannelsesinstitutioner, butikker m.v. kan ikke umiddelbart reguleres via miljølovgivningen, men i konkrete sager, hvor der evt. kan være klager fra naboer over lysgener, eller hvis der konstateres lysgener, der kan påvirke trafiksikkerheden, retter forvaltningen henvendelse til den pågældende virksomhed og/eller bygningsejer, med henblik på at få forholdet udbedret. I konkrete byggesager vil forvaltningen fortsat vejlede bygherrer, så belysningen etableres så hensigtsmæssig som muligt, uden gener for omgivelserne.

Forvaltningen vil fremadrettet se på mulighederne for målrettet, at kunne regulere lysgener fra lysforurenende virksomheder via lokalplanlægning. Mulighederne i planloven retter sig imidlertid alene mod udvendige forhold såsom afskærmning og lignende.

By- og Miljøområdet har ikke indgående kendskab til omfanget af lysforurening fra virksomhedslokaler på Frederiksberg, men umiddelbart vurderes forureningen at ligge på samme niveau som i tilsvarende byområder i andre kommuner, hvor der vil være enkelte virksomheder / forretninger, der har belysning, der kan være generende i området og/eller er tændte i længere tidsrum end nødvendigt.

Forvaltningen modtager ikke mange klager over generende belysning. Der kan dog lejlighedsvis komme henvendelser omkring vejbelysning, der umiddelbart søges udbedret, eller om skilte med kraftigt eller blinkende lys, hvor forvaltningen gennem sagsbehandling udsteder påbud om lovliggørelse.

Såfremt der ønskes registrering af lysforurening fra større virksomhedslokaler, uddannelsesinstitutioner, butikker m.v., vil det fordele bistrand fra belysningsrådgivere, der systematisk gennemgår hele kommunen. Denne registrering, samt efterfølgende kategorisering og vurdering, vil forventeligt andrage godt 100.000 kr., som By- og Miljøområdet ikke umiddelbart kan anvise finansiering af.

### **Tidligere sagsfremstilling**

Kommunalbestyrelsen oversendte den 28. august 2017 følgende forslag fra rådmand Balder Mørk Andersen og kommunalbestyrelsesmedlem Pernille Frahm om indsats mod lysforurening på Frederiksberg.

"SF foreslår, at kommunen igangsætter en indsats mod lysforurening på Frederiksberg.

### **Begrundelse:**

SF ønsker med dette forslag, at kommunen gør, hvad der er muligt for selv at mindske overskydende og indtrængende menneskeskabt lys, samt for at oplyse virksomheder og borgere om, hvilken betydning lysforurening har for vores miljø, økosystemer, vores helbred og mulighed for at føle ro i aften timerne, samt helt elementært, for vores mulighed for at se stjerner på nattehimmelen.

Hvor lyset fx brænder hos en virksomhed natten lang grundet sikkerhedshensyn kan intelligent belysning overvejes som alternativ".

## Bemærkninger til forslaget

På Frederiksberg etableres belysningen i byens offentlige rum ud fra en helhedsbetragtning, i en vægtning mellem energieffektivitet, funktion, æstetik og økonomi. Valget af tekniske løsninger, herunder styringssystemer, lyskilder og armaturer, tager altid udgangspunkt i denne helhedsbetragtning. De enkelte belysningsanlæg vælges og etableres i henhold til den, af Kommunalbestyrelsen, vedtagne Belysningsstrategi for Frederiksberg Kommune.

En af målsætningerne i Belysningsstrategien foreskriver netop, at unødvendig spredning af lys skal minimeres. Dette opnås bl.a. ved implementering af innovative belysningsløsninger, som intelligent belysning med interaktiv styring, der sikrer den nødvendige belysning i de pågældende områder, samtidigt med, at belysningen automatisk reduceres, når der ikke er behov for sikkerheds- eller tryghedsskabende belysning på stedet. På Frederiksberg anvendes et webbaseret styringssystem til belysningen. Systemet binder kommunens belysningsanlæg sammen og letter drift og vedligehold, samtidig med at det giver yderligere reduktion af energiforbruget og generelt reducerer belysningsniveauet, når det er sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Utsigtet belysning, eller lysforurening, vil således være reduceret i det offentlige rum, men kan være forårsaget af belysning på eller fra private områder. Omfanget af lysforurening er ikke registreret på Frederiksberg, men umiddelbart vurderer By- og Miljøområdet, at der vil være en række private firmaer, der af sikkerhedshensyn har aften- og natbelysning, der kunne reduceres.

Miljølovgivningen rummer ikke mulighed for regulering af belysning i byen. Derimod vil belysning kunne reguleres via lokalplanbestemmelser, der kan indeholde bestemmelser om lysforhold.

I forbindelse med byggesager vejleder forvaltningen ofte om belysning i henhold til Belysningsstrategien – herunder belysningsniveau, lysstyring og hindring af utilsigtet belysning.

## By- og Miljørådets vurdering:

By- og Miljøområdet vurderer, at der for nuværende gøres tilstrækkeligt for at tilstræbe minimering af lysforurening i kommunen. I et intenst byområde, som på Frederiksberg, vil der som udgangspunkt ikke kunne opnås tilstrækkeligt lavt belysningsniveau til, at nattehimlen vil kunne fremtræde stjerneklar, som det er tilfældet i det åbne landskab udenfor byerne.

En grundig kortlægning af den utilsigtede lysforurening på Frederiksberg vil forordre, at kommunen gennemgås systematisk med bistand fra belysningsrådgivere.

## Økonomi

Beslattes det at gennemføre en systematisk kortlægning af lysforurening i kommunen vil det forordre rådgiverbistand for anslået 150.000 kr. - 200.000 kr.

## Borgmesterpåtegning

Ingen.

## Behandling

By- og Miljøudvalget  
JBS/KK

## Historik

Indstilling 27. november 2017, pkt. 392:

By- og Miljøområdet indstiller,  
hvorvidt kommunen igangsætter en indsats mod lysforurening på Frederiksberg.

Indstilling 4. december 2017, pkt. 521:

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Simon Aggesen, Nikolaj Bøgh, Karsten Lauritsen, Michael Vindfeldt og Laura Lindahl) indstiller,  
at kommunen ikke igangsætter en indsats mod lysforurening på Frederiksberg.

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Thyge Enevoldsen) stemte for.

Magistraten, 4. december 2017, pkt. 521:

Magistraten tilbagesendte sagen til By- og Miljøudvalget med henblik på en redegørelse for lys fra større virksomhedslokaler.

# **Punkt 66: Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om studietur til Malmø**

05.05.00-G01-6-17

## **Resume**

Rådmand Balder Mørk Andersen har fremsendt forslag om at arrangere en studietur til Malmø, for at se deres tiltag til at gøre byen handicapvenlig. Forslaget har været drøftet i Handicaprådet, og i denne sagsfremstilling forelægges deres vurdering af forslaget.

## **Beslutning**

By- og Miljøudvalget indstiller, at der ikke arrangeres en studietur til Malmø angående tilgængelighed, men at der i stedet arrangeres en indenlands studietur, hvor man kan se på tilgængelighed og andre emner af relevans for By- og Miljøudvalget.

## **Indstilling**

By- og Miljøudvalget indstiller, at der ikke arrangeres en studietur til Malmø angående tilgængelighed.

## **Sagsfremstilling**

Magistraten tilbagesendte den 4. december 2017 sagen til By- og Miljøudvalget.

Forvaltningen oplyser, Malmø ganske rigtigt har iværksat særlige tiltag vedrørende tilgængelighed. Men Malmø har ikke flere indsatser eller bedre tilgængelighed end der er på Frederiksberg. Det drejer sig særligt om ledelinjer, opmærksomhedsfelter og akustiske trafiksignaler. Det vurderes derfor, at udbyttet af en sådan tur, ikke vil stå mål med indsatsen, i forhold til f.eks. en særlig rundtur på Frederiksbergs udearealer, som i givet fald kunne afsluttes med at besøge Handicaporganisationernes hus i Taastrup med foredrag af Danske Handicaporganisationers tilgængelighedskonsulent og rundvisning.

Om Handicaporganisationernes hus står der på deres hjemmeside: "Handicaporganisationernes Hus kan benyttes fuldt ud af alle grupper af mennesker med handicap. Det betyder, at huset er opført, så det er optimalt tilgængeligt for alle mennesker med funktionsnedsættelser". Funktionsnedsættelser skal her forstås meget bredt og dækker ud over bevægelseshandicap og synshandicap også over eksempelvis kognitive handicaps. Alternativt hertil, kan det overvejes at lade en tur gå til Viborg, der i 2017 blev hædret med Europakommisionens tilgængelighedspris ved den såkaldte Acces City Award. Viborg blev hædret for bl.a. at have gjort den historiske bymidte lettere tilgængelig for handicappede.

### **Tidligere sagsfremstilling**

Kommunalbestyrelsen oversendte den 28. august 2017 følgende forslag fra rådmand Balder Mørk Andersen om studietur til Malmø.

"SF foreslår, at der arrangeres en studietur til Malmø angående tilgængelighed.

### **Begrundelse:**

SF ønsker, at Frederiksberg bliver Danmarks mest handicapvenlige by. For at opnå denne forandring kræver det, at politikere og forvaltning klædes på til at forstå problemstillingerne og se de mulige tiltag. I Malmø på den anden side af sundet har man iværksat tiltag og en samlet indsats for at gøre byen handicapvenlig. En studietur for kommunalbestyrelsen til Malmø, vil være en omkostningslet måde, at skærpe vores alles viden på.

Skulle forvaltningen kunne pege på andre interessante tiltag, som kunne være gavnlige at se på i Malmø, vil der være rig lejlighed til at inkorporere dette i turen."

### **Bemærkninger til forslaget**

Forslaget har været drøftet på Handicaprådets møde d. 2. oktober 2017. Her meddelte brugerrepræsentanterne, "at der ingen grund er til at tage på studietur til Malmø og ej heller andre lande. Man kan blot tage en spadseretur på Frederiksberg, da vi er meget længere fremme på tilgængelighedsområdet".

Handicaprådets brugerrepræsentanter tager meget gerne medlemmer af Kommunalbestyrelsen med på en spadseretur på Frederiksberg.

### **By- og Miljøområdet vurdering**

I forlængelse af Handicaprådets melding om, at Frederiksberg Kommune er længere fremme end Malmø på

tilgængelighedsområdet, vurderes det ikke at give udbytte at bruge ressourcer på en tur til Malmø. Det kan overvejes at undersøge, om der er andre byer som kan give inspiration til arbejdet med tilgængelighed på Frederiksberg.

## **Økonomi**

Ingen.

## **Borgmesterpåtegning**

Ingen.

## **Behandling**

By- og Miljøudvalget, M, K.  
LRM/

## **Historik**

Magistraten, 4. december 2017, pkt. 522:  
Magistraten tilbagesendte sagen til By- og Miljøudvalget.

Indstilling 27. november 2017, pkt. 393:  
By- og Miljøområdet indstiller,  
hvorvidt der skal arrangeres en studietur til Malmø angående tilgængelighed.

Indstilling 4. december 2017, pkt. 522:  
By- og Miljøudvalget indstiller,  
at der ikke arrangeres en studietur til Malmø angående tilgængelighed.

## **Punkt 67: Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen og tidligere kommunalbestyrelsesmedlem Pernille Frahm om at tage cyklen til indkøb**

05.00.00-G01-18-16

### **Resume**

Rådmand Balder Mørk Andersen og tidligere kommunalbestyrelsesmedlem Pernille Frahm har stillet forslag om, at få foretaget en analyse af mulighederne for at gøre det mere attraktivt at benytte cyklen til indkøb samt gennemføre en kampagne for det. At gennemføre en sådan analyse er en af aktiviteterne beskrevet i Cykelhandlingsplan 2016-18. Såfremt der afsættes midler i budget 2017 til opfølgning på cykelhandlingsplanen vil der være mulighed for at beslutte at gennemføre analysen.

Magistraten besluttede den 29. august 2016 at oversende beslutningsforslaget til budgetdrøftelserne. Forslaget blev ikke fremmet ved budgetvedtagelsen.

Rådmand Balder Mørk Andersen har anmodet om, at sagen fremmes på ny.

### **Beslutning**

By- og Miljøudvalget indstiller, at Frederiksberg Kommune får foretaget en analyse af mulighederne for at gøre det mere attraktivt at benytte cyklen til indkøb finansieret af midlerne fra opfølgningen på cykelhandlingsplan 2016-2018.

### **Indstilling**

Forvaltningen indstiller, at der tages stilling til beslutningsforslaget.

### **Sagsfremstilling**

Magistraten tilbagesendte den 19. februar 2018 sagen til By- og Miljøudvalget med en beslutning om, at analysen skal indgå i forvaltningens forslag til udmøntning af puljen til opfølgning på cykelhandlingsplanen. Forslag om gennemførelse af en analyse er indeholdt i sagen "Opfølgning på cykelhandlingsplan 2016-18 - disponering af midler i 2018", som er et senere punkt på dagsordenen for indeværende møde.

#### **Tidligere sagsfremstilling**

Kommunalbestyrelsen oversendte den 18. april 2016 følgende forslag fra rådmand Balder Mørk Andersen og tidligere kommunalbestyrelsesmedlem Pernille Frahm om at tage cyklen til indkøb.

"SF foreslår, at Frederiksberg Kommune får foretaget en analyse af mulighederne for at gøre det mere attraktivt at benytte cyklen til indkøb samt gennemfører en kampagne for samme.

#### **Begrundelse:**

Cyklisterne er også vigtige kunder for Frederiksbergs butikker. En undersøgelse i København fra 2012 viste, at cyklisterne handler for ca. 450 kr. på en indkøbstur, og at ca. 35 pct. af indkøbsturene i hovedstaden foregår på cykel. Dermed står cyklisterne for ca. 29 pct. af omsætningen i de københavnske butikker. Sammenlagt med de gående står disse bløde trafikanter for halvdelen af det samlede forbrug.

I SF mener vi, at der er rum for forbedring på Frederiksberg. Vi kan gøre det endnu nemmere at benytte cykel som transportmiddel på indkøbstore. Ydermere mener vi at der er behov for i højere grad at få tydeliggjort hvor væsentlig en kundegruppe cyklisterne udgør. Der synes således at have været en tendens til i udtalt grad at have fokus på bilisterne i forbindelse med handelslivet.

Det bemærkes, at der i 2015 gennemførtes en COWI-analyse af danskernes handelsliv i syv jyske kommuner, samt at man fx i Gladsaxe Kommune ligeledes i 2015 sammen med Rambøll udfærdigede et idékatalog som et oplæg til debat med detailhandlen i Gladsaxe.

Her noterede man sig bl.a., at en bilparkeringsplads kan rumme cykelstativer til otte cykler, og at en kunde på cykel i gennemsnit handler ind for ca. 40 % af det beløb, en kunde i bil handler for. Derfor kan omlægningen af én parkeringsplads til otte cykelpladser give mulighed for en øget omsætning, når cykelparkering gøres nem og bekvem at

benytte. Ydermere kunne man forestille sig, at der på Frederiksberg var gode muligheder for flexparkering, hvor biler og cykler kan skiftes til at bruge pladsen i henholdsvis dagtimer og aften timer.”

By- og Miljørådets vurdering:

By- og Miljørådet vurderer, at en analyse af mulighederne for at gøre det mere attraktivt at benytte cyklen til indkøb er i tråd med en af de beskrevne aktiviteter i Cykelhandlingsplan 2016-18, Bruttokatalog over mulige aktiviteter.

I bruttokataloget er der forslag om en analyse af ture og indkøb på cykel, der skal belyse sammenhængen mellem cykelture og indkøb sammenlignet med øvrige trafikantgruppers indkøb og undersøge, hvordan man kan forbedre vilkårene for cyklister i handelsgaderne, samt belyse hvorvidt der er behov for yderligere prioritering af handlende cyklister på handelsgaderne. Analysen bør fokusere på strøggaderne Gammel Kongevej, Falkoner Allé, Godthåbsvej, Peter Bangs Vej, Vesterbrogade, H.C. Ørsteds Vej og Nordre Fasanvej.

En sådan analyse vil kunne bruges til at fastlægge eventuelle handlinger, herunder f.eks. gennemførelse af en kampagne. Noget af det, der betyder noget for cyklisterne, er muligheden for at parkere i umiddelbar nærhed af målet. Derfor kan analysen pege på en forbedring af parkeringsmuligheder.

Såfremt der afsættes midler i budget 2017 til opfølgning på cykelhandlingsplanen, vil en analyse af ture og indkøb på cykel kunne være en af de aktiviteter, det besluttes at gennemføre.

## **Økonomi**

I givet fald vil en analyse kunne gennemføres for 300.000 kr. Udgifterne til en kampagne vil afhænge af det konkrete indhold og ambitionsniveau, og formentlig ligge i størrelsesordenen 150-200.000 kr.

## **Borgmesterpåtegning**

Ingen.

## **Behandling**

Magistraten den 27. november 2017, den 5. og den 19. februar 2018, Kommunalbestyrelsen.

## **Historik**

Indstilling 22. august 2016, pkt. 278:

By- og Miljørådet indstiller,

hvorvidt Frederiksberg Kommune får foretaget en analyse af mulighederne for at gøre det mere attraktivt at benytte cyklen til indkøb samt gennemfører en kampagne for samme.

Indstilling 29. august 2016, pkt. 344:

By- og Miljøudvalget indstiller,

at forslaget fra rådmand Balder Mørk Andersen og kommunalbestyrelsesmedlem Pernille Frahm om at tage cyklen til indkøb oversendes til budgetdrøftelserne.

Magistraten, 29. august 2016, pkt. 344:

Magistraten og By- og Miljøudvalget oversendte sagen til budgetdrøftelserne.

Beslutningsforslaget betragtes herefter som behandlet i budgetprocessen.

Indstilling 27. november 2017, pkt. 478:

Forvaltningen indstiller, at der tages stilling til beslutningsforslaget.

Magistraten, 27. november 2017, pkt. 478:

Magistraten oversendte sagen til den nye valgperiode.

Indstilling 5. februar 2018, pkt. 38:

Forvaltningen indstiller, at der tages stilling til beslutningsforslaget.

Magistraten\_2018-21, 5. februar 2018, pkt. 38:

Magistraten udsatte sagen, idet beslutningsforslagsstilleren ikke var til stede.

Magistraten\_2018-21, 19. februar 2018, pkt. 55:

Magistraten tilbagesendte forslaget til By- og Miljøudvalget.

Indstilling 19. februar 2018, pkt. 55:

Forvaltningen indstiller, at der tages stilling til beslutningsforslaget.

# **Punkt 68: Opfølgning på cykelhandlingsplan 2016-18 - disponering af midler i 2018**

05.00.00-G01-15-15

## **Resume**

I budget 2018 er der afsat 1 mio. kr. til opfølgning på cykelhandlingsplanen. Der gives forslag til hvilke aktiviteter, der skal gennemføres med det formål, at de skal bidrage til at få flere til at cykle og opfylde målene i Cykelpolitik 2013-18. Flere af de foreslåede aktiviteter har fokus på børn og på forbedring af forholdene for cyklister helt generelt. Herudover foreslås afsat en pulje til forslag fra borgerne om forbedringer af cykelforhold. By- og Miljøudvalget skal tage stilling til om disponeringen af puljen kan godkendes.

## **Beslutning**

Udvalget udsatte sagen, idet forvaltningen blev anmodet om at belyse alternative forslag.

## **Indstilling**

By- og Miljøområdet indstiller, at disponeringen af puljen på 1,0 mio. kr. til opfølgning på Cykelhandlingsplan 2016-18, finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2018, godkendes.

## **Sagsfremstilling**

Den tidligere Kommunalbestyrelse vedtog i efteråret 2014 Cykelpolitik 2013-18. Visionen i Cykelpolitik 2013-18 er, at Frederiksberg er byen, hvor det er attraktivt at cykle for borgere i alle aldre. Væsentlige mål i politikken er:

- at Frederiksberg i 2018 er Danmarks mest cyklende by,
- at minimum 40 % af alle ture foretages på cykel (2016: 30 %),
- at minimum 90 % af de korte ture under 5 km. foretages til fods og på cykel (2016: 79 %)
- at minimum 90 % af cyklisterne er tilfredse med Frederiksberg som en cykelvenlig by (2016: 78 %).

Visionen og målsætningerne er ambitiøse, og Cykelpolitik 2013-18 indeholder derfor otte forskellige indsatsområder, der samlet sikrer en bred cykelfremmeindsats med mange forskellige målgrupper og interesserter:

1. Fremkommelighed og sikkerhed for cyklister
2. Cyklistadfærd
3. Børn på cykel
4. Ældre på cykel
5. Cykelparkering ved trafikale knudepunkter
6. Samarbejde med erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner
7. Tværorganisatorisk samarbejde om cykelfremme
8. Dialog og kommunikation

For at blive en bedre cykelby, hvor det er attraktivt at cykle for borgere i alle aldre, er det nødvendigt med en flerstrengt cykelfremmeindsats, som både har fokus på forbedring af de fysiske forhold for cyklister, samt andre aktiviteter, som fremmer, at flere cykler. I 2016 blev der vedtaget en Cykelhandlingsplan 2016-2018 (KB den 14. marts 2016), som indeholder et bruttokatalog med 49 aktiviteter med særlig fokus på børn på cykel og cykelparkering. Aktiviteterne kan hver især bidrage til at opnå målene i Cykelpolitik 2013-18.

I budget 2018 er der afsat 1 mio. kr. til opfølgning på Cykelhandlingsplan 2016-18. Midlerne er som udgangspunkt tiltænkt aktiviteter i handlingsplanen, der ikke er finansieret ved særskilte bevillinger i budgettet, som f.eks. anlæg af cykelstier, bycyklen, og cykelparkeringstiltag. Forslaget til anvendelsen af puljen i 2018 indeholder både fysiske anlæg og andre aktiviteter, eksempelvis uddannelse af cykellegepædagoger. Flere af de foreslåede aktiviteter hører under fokusområdet "Børn på cykel", da det er vigtigt at få grundlagt de gode transportvaner tidligt i livet, og at den enkelte føler sig tryk og sikker på cykel, både som barn og voksen.

### **Fremkommelighed og sikkerhed for cyklister**

Frederiksberg Kommune arbejder målrettet på at gøre Frederiksberg til en attraktiv og sikker kommune at cykle i. Men for at skabe optimale forhold for at endnu flere vælger cyklen, er der behov for at sikre bedre fremkommelighed gennem bredere og flere cykelstier, bedre flow i trafikken for cyklister i kryds og for at øge trafiksikkerheden for cyklisterne.

a) Udretning af cykelsti ved busstoppested på Smallegade øst for Frederiksberg Bredegade

Der er (heldigvis) mange cyklister på Frederiksberg, hvilket gør, at pladsen indimellem er trang på cykelstierne. Her er det f.eks. vigtigt, at der ikke kommer pludselige retningsskift, som der gør ved stoppestedet på Smallegade øst for Frederiksberg Bredegade. Det foreslås derfor, at der sker en udvidelse af cykelstien ved at tage en kile af fortovet på begge sider af busstoppestedet. Fortovet er bredt og anvendes af relativt få fodgængere.

- Formål: At øge sikkerheden og trygheden på stedet, hvor der især på hverdagsmorgener kommer mange cyklister på en gang, når signalanlægget skifter til grønt på Smallegade.
- Målgruppe: Cyklister generelt, der cykler på Smallegade.
- Økonomi: 100.000 kr.

b) Opgradering og renovering af 'ledelys' på Finsensvej

I forbindelse med etablering af supercykelstien Albertslundruten blev der etableret 'ledelys' på Finsensvej op mod krydset ved Dalgas Boulevard i vestlig retning. Ledelysene skal guide cyklisterne til at køre i den rette hastighed frem mod signalanlægget, og dermed forebygge at cyklisterne skal stoppe for rødt lys. På det tidspunkt, hvor ledelysene blev etableret, var der ikke nogen erfaring med sådan et tiltag. Det har efterfølgende vist sig, at ledelysene både ligger i for lang afstand fra krydset, og at de er for lidt synlige. Det foreslås derfor, at ledelysene udskiftes med mere synlige udgaver, samt at de flyttes tættere på krydset.

- Formål: At gøre ledelysene anvendelige for cyklisterne i forhold til at kunne cykle over for grønt og samtidig holde en stabil hastighed.
- Målgruppe: Cyklister generelt, der cykler på Finsensvej.
- Økonomi: 150.000 kr.

c) Pulje til mindre cykelprojekter

For at sikre borgernes idéer og behov indgår i fremtidige tiltag på cykelområdet foreslås det at afsætte midler til mindre cykelprojekter, som foreslås af borgerne, og som kan forbedre forholdene for cyklister. Det kan promoveres f.eks. via kommunens facebook-side, hvor borgerne også kan melde forslag ind (med en tidsfrist), herunder forslag vedrørende cykelparkering, som den efterfølgende sag handler om. Det foreslås, at forvaltningen vurderer forslagene ift. sammenhæng med byrum og øvrige projekter. Afhængig af indholdet af forslagene og de dertil hørende omkostninger kan det muligvis også give idéer til anvendelse af det kommende års pulje, som p.t. ligger i budgettet.

- Formål: Generelt forbedre forhold for cyklister
- Målgruppe: Alle typer af cyklister kan være i målgruppen
- Økonomi: 165.000 kr.

## Børn på cykel

Når børn bevæger sig mere, lærer de bedre. At gå eller cykle til skole og daginstitution er derfor vigtige elementer, som kan bidrage både nu og i fremtiden til det gode liv. Børn er fremtidens trafikanter, og det er vigtigt, at de lærer at færdes i trafikken som cyklister så tidligt som muligt. De foreslåede aktiviteter vil kunne bidrage til at børn på Frederiksberg under deres opvækst lærer at opfatte cyklen som et naturligt og nemt valg som transportmiddel.

d) Uddannelse af cykellegepædagoger

I både 2016 og 2017 blev der gennemført to kurser af en dags varighed, hvor der blev uddannet cykellegepædagoger. Alle daginstitutioner modtog en invitation til at deltage. Deltagerne på kurserne har gennemgående udtrykt stor begejstring for kurset, og tilbagemeldingerne viser, at børnene er meget glade for legene. Mange institutioner har desuden tilkendegivet, at de synes, at det er et godt tilbud, selv om de ikke har haft mulighed for at deltage. Aktiviteten skal sikre opsamling på de daginstitutioner, der endnu ikke har fået uddannet en cykellegepædagog.

- Formål: At træne børns færdigheder på cykel, da børnene skal være 'cykelsikre' før de kan blive 'trafiksikre'. Øge andelen af børn på cykel. Fremme muligheden for børns leg på cykel i daginstitutioner
- Målgruppe: Børnehavebørn på Frederiksberg.
- Økonomi: 80.000 kr. til kurser og materialer.

e) Alle Daginstitutionsbørn Cykler

Kampagnen er en pendant til Alle Børn Cykler-kampagnen, og den er blevet gennemført både i 2016 og 2017.

Kampagnen skal motivere daginstitutionerne og forældrene til at træne børnene på (løbe)cykel. I 2017 deltog over 1100

børn i kampagnen.

- Formål: At øge andelen af daginstitutionsbørn, der træner deres cykelfærdigheder. At gøre forældrene tryggere ved at cykle med deres børn, og give børnene cykelrutine allerede inden skolealderen og dermed på sigt bedre cykeladfærd.
- Målgruppe: Daginstitutionsbørn, deres forældre og det pædagogiske personale i daginstitutionerne på Frederiksberg.
- Økonomi: Der afsættes 100.000 kr. til kampagnen

#### f) Alle Børn Cykler

Frederiksberg Kommune har i flere år bakket op om Cyklistforbundets kampagne Alle Børn Cykler. Der er stadig basis for at øge deltagerantallet. Da målgruppen er vigtig, vil der fortsat blive arbejdet på at øge deltagelsen.

- Formål: Alle Børn Cykler har til formål at få flere børn til at cykle til og fra skole – og cykle mere i det hele taget.
- Målgruppe: Elever og lærere på alle skoler på Frederiksberg.
- Økonomi: 20.000 kr. til støtte til kampagnen og præmier.

#### Cyklistadfærd og cykelfremme

For at øge anvendelsen af cyklen som transportmiddel kræver det både en god infrastruktur sammen med en målrettet kommunikationsindsats med fokus på ændring af transportvaner og information om de enestående cykelfaciliteter på Frederiksberg. Hvis borgere, og særligt ikke-cyklister, informeres om fordelene ved at cykle og er informeret om de gode cykelfaciliteter i kommunen, er der potentiale for at ændre deres transportvaner og cykeladfærd.

For at kommunikere præcist i forhold til relevante målgrupper og løbende tilpasse de aktiviteter, der implementeres, er det vigtigt at indsamle og analysere data om cykeltrafik og løbende evaluere effekten af de cykelaktiviteter, der gennemføres i kommunen.

For at fremme cyklisme til en bred målgruppe og få viden om, hvad der fremmer cyklisme, foreslås følgende tre aktiviteter gennemført:

#### g) Vi Cykler Til Arbejde og Store Cykeldag

Frederiksberg Kommune har i mange år bakket op om kampagnerne Vi Cykler Til Arbejde og Store Cykeldag. Erfaringen er, at kampagnerne medvirker til at sætte cyklisme bredt på dagsordenen, og der er stadig basis for at øge deltagerantallet.

- Formål: At øge andelen af cykelture til og fra arbejde på Frederiksberg og motivere borgere i alle aldre til at bruge cyklen i fritiden.
- Målgruppe: Ansatte i offentlige og private arbejdspladser på Frederiksberg, herunder også kommunens egne ansatte samt borgere - med særlig fokus på børnefamilier.
- Økonomi: Der afsættes i alt 65.000 kr. til de to aktiviteter.

#### h) Analyse af ture og indkøb på cykel (transportvaner)

Formålet med at gennemføre en analyse af indkøb og transportvaner er at finde frem til, hvad der kan få flere til at anvende cyklen i forbindelse med indkøb. Den kan give forslag til, hvordan man kan forbedre vilkårene for cyklister i handelsgaderne samt bidrage til overvejelserne om, hvordan byens indretning kan understøtte cyklisme. En analyse vil ligeledes kunne belyse, hvor meget de enkelte trafikantgrupper hver især bidrager til butikshandel.

Der foreslås gennemført en analyse af sammenhængen mellem cykelture og indkøb med fokus på strøggaderne Gammel Kongevej, Falkoner Allé, Godthåbsvej, Peter Bangs Vej, Vesterbrogade, H.C. Ørstedes Vej og Nordre Fasanvej.

Formål: At øge andelen af cykelture med indkøb som formål.

Målgruppe: Handlende på Frederiksberg.

Økonomi: Der afsættes 200.000 kr. til en analyse gennemført af eksterne rådgivere.

#### i) Cykelregnskab 2018

Frederiksberg Kommune har i en årrække udarbejdet cykelregnskaber (siden 2004). Cykelregnskabet beskriver status for cykeltrafikken på Frederiksberg, og er en grundlæggende forudsætning for at kunne følge op på målsætninger og resultatmål i Cykelpolitik 2013-18. Selve cykelregnskabet udarbejdes i foråret 2019, men der skal indsamles data i 2018 gennem bl.a. en holdningsundersøgelse blandt borgerne vedr. deres tilfredshed med cykelforholdene og en transportundersøgelse på skolerne.

- Formål: At måle effekten af Cykelpolitik 2013-18 og Cykelhandlingsplan 2016-18, og de aktiviteter der gennemføres på cykelområdet. At kende status på cykeltrafik på Frederiksberg
- Målgruppe: Politikere og borgere på Frederiksberg
- Økonomi: Der afsættes 120.000 kr. til dette formål.

Cykelpolitik 2013-18 udløber med udgangen af indeværende år, og det skal vurderes, om der skal udarbejdes en ny cykelpolitik eller om den eksisterende skal revideres i forlængelse af at Cykelregnskab 2018 foreligger.

#### Alternative muligheder

Som alternative muligheder til ovenstående disponeringsforslag er der mulighed for at anvende midler på et eller flere af følgende servicetiltag, som går på tværs af indsatsområderne:

- a. Skråtstillede skraldespande så cyklisterne let kan komme af med deres affald (11.000 kr. pr. stk.).
- b. Fodhvilere i udvalgte signalregulerede kryds. Fodhvilere er med til at øge serviceniveauet for cyklisterne og reducerer antallet af rødkørsler for cyklister (5.000 kr. pr. stk.).
- c. Nedtællingssignaler for cyklister. I udvalgte signalregulerede kryds langs ruten kan der opsættes nedtællingssignaler for cyklister. Nedtællingssignalerne placeres i en afstand af 50-100 m fra krydset. På den måde kan cyklisterne i god tid tilpasse deres hastighed for at ramme det grønne lys. Nedtællingssignaler er med til at øge cyklisternes fremkommelighed langs ruten (125.000 kr. pr. stk.).

#### By- og Miljøområdet vurdering

Forslagene til aktiviteter er både målrettet børn, som er et indsatsområde i kommunens cykelpolitik, samt et særligt fokusområde i Cykelhandlingsplanens forslag til aktiviteter, men også rettet mod cyklister generelt f.eks. i form af forslag til fysiske forbedringer. Det er forvaltningens vurdering, at det er vigtigt at have fokus på børnene (og deres forældre), da børnene er fremtidens cyklister. Aktiviteterne vil bidrage til at øge både tryghed og sikkerhed for børn og deres forældre, når de færdes i trafikken. Forvaltningen vurderer, at den samlede pakke af aktiviteter vil bidrage til at fremme cyklisme på Frederiksberg, og øge cyklisternes tilfredshed i forhold til resultatmålene i Cykelpolitik 2013-18.

### Økonomi

Der er i budget 2018 afsat 1,0 mio. kr. til opfølgning på Cykelhandlingsplan 2016-18. Beløbet er anlægsbevilget af Kommunalbestyrelsen i forbindelse med vedtagelsen af budgettet for 2018 på vilkår af, at bevillingen anvendes til projekter, som godkendes og prioriteres af By- og Miljøudvalget. Beløbet anvendes til aktiviteter som beskrevet nedenfor.

| Aktivitet                                                                                | Beløb<br>(kr.) |
|------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| Fremkommelighed og sikkerhed for cyklister                                               | 415.000        |
| a) Udretning af cykelsti ved busstoppested på Smallegade øst for Frederiksberg Bredegade | 100.000        |
| b) Opgradering og renovering af 'ledelys' på Finsensvej                                  | 150.000        |
| c) Pulje til mindre cykelprojekter                                                       | 165.000        |
| Børn på cykel                                                                            | 200.000        |
| d) Uddannelse af cykellegepædagoger                                                      | 80.000         |
| e) Alle Daginstitutionsbørn Cykler                                                       | 100.000        |
| f) Alle Børn Cykler                                                                      | 20.000         |
| Cyklistadfærd og cykelfremme                                                             | 385.000        |
| g) Vi Cykler Til Arbejde og Store Cykeldag                                               | 65.000         |
| h) Analyse af ture og indkøb på cykel (transportvaner)                                   | 200.000        |

i) Cykelregnskab 2018

120.000

I alt

1.000.000

## **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke.

## **Behandling**

By- og Miljøudvalget  
JBS/ML/LA

## **Bilag**

Bevillingsskema - Trafikhandlingsplan. Opfølgning på cykelhandlingsplan

# **Punkt 69: Pulje til forbedring af cykelparkering - disponering af midler i 2018**

05.00.00-G01-18-18

## **Resume**

I budget 2018 er der afsat 2,4 mio. kr. til forbedring af cykelparkering. De foreslåede aktiviteter disponerer over halvdelen af de 2,4 mio. kr. Aktiviteterne gennemføres med det formål at bidrage til at opfylde målene i Cykelpolitik 2013-18 vedrørende cykelparkering og cyklisternes tilfredshed generelt. Der er fokus på opsætning af flere cykelstativer, men også på at eksisterende cykelparkering anvendes. Det foreslås desuden at borgerne inviteres til at komme med forslag til forbedring af cykelparkering. By- og Miljøudvalget skal tage stilling til om disponeringen af halvdelen af de afsatte 2,4 mio. kr. i puljen kan godkendes.

## **Beslutning**

By- og Miljøudvalget vedtog at godkende disponering af 950.000 kr. af puljen til forbedring af cykelparkering i 2018 til opsætning af nye og forbedring af eksisterende cykelstativer på vejarealer og på kommunens arealer.

Udvalget anmodede om alternative forslag til udmøntning af de resterende midler. Udvalget anmodede om en generel statussag om bycykler.

## **Indstilling**

By- og Miljøområdet indstiller.  
at disponeringen af 1,2 mio. kr. af puljen på 2,4 mio. kr., finansieret af det afsatte rådighedsbeløb, til forbedring af cykelparkering i 2018 godkendes.

## **Sagsfremstilling**

Cykelparkering er en særlig udfordring på Frederiksberg på grund af kombinationen af en høj andel af cyklister og et tæt bebygget byrum, hvor der er mange hensyn at tage i anvendelsen af arealerne. Det er forsøgt afvejet i forslag til disponering af puljen.

I budget 2018 er der afsat en pulje på 2,4 mio. kr. til forbedring af cykelparkering. Der foreslås følgende overordnede disponering af puljen, idet puljen i første omgang kun foreslås delvis disponeret af hensyn til afklaring af samarbejdsprojektet med CBS, jf. nedenfor:

### **1. Opsætning af nye og udskiftning af utidssvarende cykelstativer på vejarealer**

I 2016 blev der foretaget en registrering af cykelstativer i kommunen. Den viden, som registreringen har givet, danner grundlag for opsætning af nye cykelstativer, udskiftning af utidssvarende stativer samt eventuel omplacering af eksisterende cykelstativer for at få flere cykelparkeringspladser på den pågældende lokalitet. Der skal hver gang foretages en konkret afvejning af behovet for flere cykelparkeringspladser kontra hvad det betyder for byrummet det pågældende sted, og hvad der ellers er brug for af byudstyr. I 2017 var der særlig fokus på opsætning af flere cykelstativer i svømmehalskvarteret og i handels-z'et (Godthåbsvej, Falkoner Allé og Gammel Kongevej). Svømmehalskvarteret vil forventeligt fortsat være et af fokusområderne. Muligheden for at opsætte flere cykelstativer ved Lindevang Station vil desuden blive undersøgt.

Der foreslås afsat 500.000 kr. til opsætning af nye cykelstativer, udskiftning af utidssvarende cykelstativer samt omplaceringer af eksisterende cykelstativer, incl. projektering.

### **2. Opsætning af nye og forbedring af eksisterende cykelstativer på kommunens arealer (ikke vejarealer)**

Første prioritet i puljen til forbedring af cykelparkering er offentlige vejarealer, men der findes kommunale arealer, som ikke har denne status, men hvor der er offentlig adgang. Det kan f.eks. være rådhuset eller skoler. Der er f.eks. stor søgning til cykelstativerne bag rådhuset, særligt selvfølgelig i sommerhalvåret. Her kan både etableres flere cykelstativer til almindelige cykler, men også flere ladcykelparkeringspladser. I forhold til skoler har Søndermarksskolen f.eks. et areal, hvor der i dag er placeret cykelstativer, men ikke alle cykelstativer er placeret lige tilgængeligt. Arealet vil kunne forbedres og gøres mere attraktivt ved at ændre placeringen af nogle af de eksisterende cykelstativer, opsætte flere cykelstativer og rydde op i beplantningen.

Der foreslås afsat 450.000 kr. til opsætning af nye og forbedring af eksisterende cykelstativer på kommunale arealer, jf. projektering.

I forbindelse med aktivitet 1 og 2 foreslås det, at borgerne opfordres til at komme med forslag til forbedring af cykelparkering. Det bør ske i en sammenhæng med aktivitet c i den foregående sag vedr. opfølgning cykelhandlingsplan, såfremt aktiviteten godkendes. Under aktivitet c foreslås det, at borgerne får mulighed for at komme med input til forbedringer af cyklistforholdene generelt (f.eks. via kommunens facebook-side), og der foreslås afsat en mindre pulje til formålet. I forhold til borgerforslag om cykelparkering foreslås de at indgå forvaltningens samlede vurdering af, hvad midlerne under aktivitet 1 og 2 skal anvendes til.

### 3. Forsøg med opsætning af C 63 tavler (parkering forbudt for cykel og lille knallert) i kombination med "cykelparkeringsvagter"

Der er stor fokus på området foran Frederiksberg Centret, som en stor del af tiden fremstår kaotisk i forhold til parkerede cykler. Forvaltningen foreslår derfor, at Transport-, Bygnings- og Boligministeriet ansøges om tilladelse til forsøg med opsætning af C 63-tavler og flytning af ulovligt parkerede cykler jf. Færdselslovens § 92 e. Der gives i § 92 e mulighed for at kommuner kan søge justitsministeren om at udføre tidsmæssigt og geografisk begrænsede forsøg med håndhævelse af bestemmelser om cykelparkering, hvor kommunen kan flytte en ulovligt parkeret cykel til et nærmere angivet område i nærheden, hvor der er almindelig adgang. Flytningen kan ske uden meddelelse til cyklens ejer eller bruger. Det skal ved tydelig skiltning fremgå, at en ulovlig parkeret cykel vil kunne blive flyttet, og hvortil flytningen vil ske.

Frederiksberg Centret er i forbindelse med et sådant forsøg en vigtig interessent og samarbejdspartner. Ud over området ved Frederiksberg Centret (som skal defineres nærmere) kan Lindevang Station inkluderes i ansøgningen om tilladelse til forsøg med flytning af cykler. Det skal dog sikres, at der er et sted at flytte cyklerne hen.

Der foreslås afsat 250.000 kr. til opsætning af C 63 tavler og "cykelparkeringsvagter".

### CBS-projektet "Fremtidens cykelparkering - økonomisk rentable, kompakte cykelparkeringsløsninger"

Cykelparkering udgør et væsentlig problem i Frederiksberg Bymidte/Solbjerg Plads. CBS og Frederiksberg Kommune er derfor gået sammen om et projekt for en fælles løsning. Formålet med projektet er at udvikle nye forslag til løsninger, der kan påvirke og ændre cyklisternes adfærd ift. parkering. Det kan både være konkrete fysiske løsninger og/eller løsninger, som kan ændre brugernes adfærd. Det vigtige er, at de fysiske løsninger spiller sammen med f.eks. nudgingbaserede løsninger eller "smart city-løsninger". Kravet til løsningerne vil i øvrigt være, at de på en funktionel, kompakt, æstetisk og økonomisk realistisk måde kan indpasses i bymidten/Solbjerg Plads, men også at de vil kunne anvendes andre steder i kommunen. Løsningerne skal både opfylde de konkrete behov, og samtidig undgå at danne barrierer i byrummene, så det sikres at der er plads til andre byrumsfunktioner. Løsningerne skal desuden koordineres med de øvrige projekter der arbejdes på i bymidten.

Projektet er opdelt i 4 faser: Fase 1 Analyse og screening, fase 2 Konkurrenceudsættelse, fase 3 Implementering, fase 4 Evaluerende og formidling. Projektets samlede omkostninger beløber sig til 10 mio. kr., hvor Trafikstyrelsen har givet tilsagn om støtte på i alt 4 mio. kr. specifikt til gennemførelse af fase 2-4. I ansøgningen til Trafikstyrelsen er det beskrevet, at det forventes at der etableres 1.000 cykelparkeringspladser i projektet. Der vil formentlig være tale om både permanente og midlertidige cykelparkeringspladser.

I 2017 bidrog Frederiksberg Kommune med 150.000 kr. til fase 1 fra puljen til forbedring af cykelparkering. CBS besluttede at finansiere den resterende økonomi under fase 1 med en bevilling på 175.000 kr. til konsulentomkostninger, 85.000 kr. til CBS projektledelse og intern løn samt 165.000 kr. til øvrige konsulentomkostninger, herunder konkurrencerådgivning.

På nuværende tidspunkt er det under overvejelse om konkurrenceudsættelse er den rigtige vej at gå, da der øjensynligt er bedre mulighed for at opnå støtte fra fonde ved at indgå i et innovationssamarbejde med private i stedet for at gennemføre en traditionel konkurrence. Samtidig vil det også være lettere at få private til at indgå i innovationssamarbejdet, hvis den eller de offentlige partnere bidrager til økonomien.

Frederiksberg Kommune og CBS er i gang med en vurdering af, om det vil være nyttigt for projektet at gå ind i yderligere medfinansiering. By- og Miljøudvalget vil få en sag forelagt, når denne afklaring er sket, hvilket er baggrunden for, at puljen kun disponeres delvist på nuværende tidspunkt.

### By- og Miljøområdet vurdering

I forslaget til anvendelsen af halvdelen af midlerne i puljen til forbedring af cykelparkering går en væsentlig del af midlerne til etablering af flere cykelstativer og forbedring af eksisterende cykelparkering. Det er forvaltningens vurdering, at det er vigtigt at finde en balance mellem behovet for cykelparkering og indretning af kommunens byrum i øvrigt, da det på den ene side er vigtigt at skabe ordnede forhold for cyklerne, men på den anden side også skal være plads til andre byfunktioner.

## Økonomi

Der er i budget 2018 afsat 2,4 mio. kr. til forbedring af cykelparkering. Beløbet er afsat af Kommunalbestyrelsen i forbindelse med vedtagelsen af budgettet for 2018 på vilkår af, at bevillingen anvendes til projekter, som godkendes og prioriteres af By- og Miljøudvalget. 1,2 mio. kr. foreslås anvendt til aktiviteter som beskrevet nedenfor.

| Cykelparkering - anvendelse af midler                                                                                            | Budget<br>(kr.) |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| 1. Opsætning af nye og udskiftning af utidssvarende cykelstativer på vejarealer                                                  | 500.000         |
| 2. Opsætning af nye og forbedring af eksisterende cykelstativer på kommunens arealer (ikke vejarealer)                           | 450.000         |
| 3. Forsøg med opsætning af C 63 tavler (parkering forbudt for cykel og lille knallert) i kombination med "cykelparkeringsvagter" | 250.000         |
| I alt                                                                                                                            | 1.200.000       |

## **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke.

## **Behandling**

By- og Miljøudvalget  
JBS/ML/LA

## **Bilag**

Bevillingsskema- Pulje til Forbedring af cykelparkeringsforhold

## Punkt 70: Disponering af pulje til grønne byporte

04.01.10-G01-1-18

### Resume

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2017 har Kommunalbestyrelsen besluttet, at der til etablering af grønne byporte ved hovedindfaldsvejene til Frederiksberg afsættes 500.000 kr. i hver af budgetårene 2017, 2018 og 2019, i alt 1,5 mio. kr. I 2017 blev der etableret grønne byporte på Roskildevej i vest og Danasvej i øst. By- og Miljøudvalget skal godkende den foreslåede disponering i 2018, herunder placeringen af de grønne byporte i 2018.

### Beslutning

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Karsten Skawbo-Jensen, Nikolaj Bøgh, Flemming Brank, Helle Sjelle og Anja Camilla Jensen) vedtog, at puljemidler på 500.000 kr. til grønne byporte disponeres til etablering af grønne byporte på to indfaldsveje.

Et mindretal (Thyge Enevoldsen og Balder Mørk Andersen) stemte imod.

### Indstilling

By- og Miljøområdet indstiller, at puljemidlerne på 500 t. kr. til grønne byporte disponeres til etablering af grønne byporte på to indfaldsveje på Godthåbsvej vest og Borups Allé vest, finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2018.

### Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har besluttet, at der skal etableres grønne byporte ved hovedindfaldsvejene til Frederiksberg, idet der er afsat en pulje på 500.000 kr. i hver af budgetårene 2017, 2018 og 2019 til "Træer ved kommunens indfaldsveje". Byportene skal tydeliggøre kommunegrænsen og understrege Frederiksbergs grønne profil. I 2017 blev der etableret grønne byporte på Roskildevej i vest og Danasvej i øst. Det er i det oprindelige anlægsforslag til budget 2017 foreslået at plante grønne byporte i form af 2-4 træer ved 10 indfaldsveje, og belyse træerne med LED-uplights, så portene også er synlige i mørketimerne.

Forvaltningen vil hvor det er muligt, også indarbejde grønne byporte i andre anlægsprojekter, som eksempelvis klimaveje og parkeringsprojekter.

Normalt udplantes der vejtræer i en størrelse, der i fagsprog betegnes 16-18 eller 18-20 (Stammeomfang i cm målt én meter over jorden). De foreslåede grønne byporte etableres med træer i størrelsen 25-30, og de vil have en højde på ca. 5-6 meter. Dette bevirker at byportene hurtigt vil være markante. Træer i en større størrelse end 25-30 er væsentligt dyre i indkøb og er samtidig mere sårbare i de første leveår, derfor kræves ekstra pleje i etableringsperioden.

Det er hensigten, at plantehullerne til de nye træer, hvor det er muligt, suppleres med regnvand fra vejprofilet og fra nedløbsrør på de nærmest bygninger. Til dette formål har forvaltningen udviklet en særlig konstruktion i plantebedene, der muliggør, at skybrudsvand kan opmagasineres og efterfølgende anvendes til automatisk vanding af træerne.

Forvaltningen har vurderet mulighederne for etablering af grønne byporte ved indfaldsvejene, og har efter nærmere undersøgelse af vejprofilet, ledningsføring i undergrund og med erfaringerne fra etablering af de to første grønne byporte vurderet, at Godthåbsvej vest og Borups Allé vest vil være bedst egnet til etablering af nye grønne byporte i 2018. Ved disse to placeringer er det muligt nemt at fremføre elkabler til belysning af træerne. Det har vist sig, at der ved flere af de andre placeringer, er en ekstra udgift til fremføring af elkabler, da tilkoblingsstedet ligger langt væk.

Træerne erstatter allerede eksisterende træer, der er svækket og derfor står til udskiftning.

### By- og Miljørådets vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at supplerende vejtræer ved udvalgte indfaldsveje til Frederiksberg vil kunne bidrage til markering af indgangene til Frederiksberg på en måde, der understøtter kommunens grønne profil med den særlige vægtning af træer i byrummet. Muligheden for at opmagasinere og udnytte regnvand i de nye plantehuller vil give frodigere træer, samtidig med at træplantningerne vil kunne bidrage til løsningen af skybrudsproblemer. Det er et mål i Frederiksbergstrategien at sikre og videreudvikle byens unikke identitet og særlige stemning. Et vigtigt element heri er en styrkelse af Frederiksbergs unikke grønne identitet, med mange træer.

### Økonomi

Overslagsmæssigt andrager udgiften til etablering af supplerende træplantning pr. bed, ved Borups Allé og Godthåbsvej :

|                                       |             |
|---------------------------------------|-------------|
| Opbygning af plantebede               | 150.000 kr. |
| Indkøb og plantning af træer          | 10.000 kr.  |
| Vedligeholdelse af træer i 4 sæsoner  | 20.000 kr.  |
| Uplight                               | 60.000 kr.  |
| Steler                                | 10.000 kr.  |
| ialt                                  | 250.000 kr. |
| Samlet udgifter ved to grønne byporte | 500.000 kr. |

Udgifterne til afledt drift vil efter 4 sæsoners etableringspleje kunne holdes indenfor det eksisterende budget, da byportalerne erstatter allerede eksisterende træer.

### **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke.

### **Behandling**

By- og Miljøudvalget  
SV/DRP

### **Bilag**

Bevillingsskema - Træer ved kommunens indfaldsveje

# **Punkt 71: Godthåbsvej 58, 2. th. - Anvendelsesændring fra lægepraksis til bolig**

02.34.00-P19-1001-17

## **Resume**

Projektet omhandler konvertering af 111 m<sup>2</sup> erhverv til en 4-værelses beboelseslejlighed. Sagen forelægges for udvalget, fordi projektets gennemførelse kræver dispensation fra lokalplan nr. 189 vedrørende etablering af parkeringsplads, og fordi projektet skal vurderes i forhold til kommuneplanens bestemmelser om opholdsarealer.

## **Beslutning**

By- og Miljøudvalget vedtog at dispensere fra lokalplanens bestemmelser om etablering af 1 parkeringsplads på egen grund mod at der indbetales til kommunens parkeringsfond i henhold til gældende takstblad.

## **Indstilling**

By- og Miljøområdet indstiller, hvorvidt der dispenseres fra lokalplanens bestemmelser om etablering af 1 parkeringsplads på egen grund, mod at der indbetales til kommunens parkeringsfond i henhold til gældende takstblad.

## **Sagsfremstilling**

Der søges om tilladelse til at konvertere erhvervsenheden på 2. sal, Godthåbsvej 58, til bolig på 111 m<sup>2</sup>. Erhvervsenheden har været anvendt til lægeklinik. Af kommunens byggesagsarkiv fremgår det, at der i 1955 drives lægekonsultation. Det er By- og Miljørådets opfattelse, at ejendommen er opført som en beboelsesejendom med erhverv i stueetagen. Det har ikke været muligt at finde ud af præcist, hvornår der er blevet indrettet lægeklinik i ejendommen. Erhvervsenheden er beliggende på 2. sal i ejendommen, og fremstår fuldstændig som en beboelseslejlighed i gade- og bybilledet.

Ansøger oplyser, at de ønsker at indbetale til kommunens parkeringsfond for en parkeringsplads, da det ikke er muligt at etablere den på grunden.

Ansøger oplyser, at gården er meget nedslidt, og ikke har været passet. Bevoksningen er tilfældig, og består af selvsåede træer og rodkud. Den begrænsede plads er dårligt udnyttet med flere små og ikke sammenhængende rum. Ansøger har derfor fremsendt et forslag til en ny indretning af gården. Den nye indretning giver en bedre udnyttelse af gården, herunder at det belagte areal reduceres med ca. 30 m<sup>2</sup>, hvilket giver et større grønt areal.

### **Regelgrundlag**

#### **Bygningsreglement**

Ændret anvendelse fra erhverv til bolig er en væsentlig anvendelsesændring. Derfor skal Kommunalbestyrelsen foretage en helhedsvurdering af bebyggelsens samlede omfang og indvirkning på omgivelserne efter Bygningsreglement 2015, kap. 2.3, herunder opholdsarealer og parkeringsarealer.

Efter Bygningsreglement 2015, kap. 2.4.1 skal der til en bebyggelse udlægges opholdsarealer af en passende størrelse i forhold til bebyggelsens benyttelse.

Efter Bygningsreglement 2015, kap. 2.4.2 skal der udlægges tilstrækkelige parkeringsarealer til, at bebyggelsens beboere, de beskæftigede i bebyggelsen, besøgende, kunder og leverandører mv. kan parkere biler, motorcykler, knallerter og cykler, mv. på ejendommens område.

#### **Lokalplan nr. 189 og Kommuneplan 2017**

Ejendommen er omfattet af lokalplan nr. 189 - Bevarende lokalplan for Svømmehalskvarteret. Efter lokalplanen er ejendommen beliggende i et område for blandede byfunktioner, og er udpeget som bevaringsværdig med en høj bevaringsværdi - SAVE 4.

Lokalplanens kapitel 3.8 bestemmer, at området må anvendes til blandede byfunktioner i form af butikker, kontor- og serviceerhverv, cafeer og restauranter, forlystelser, hotel- og kongresfaciliteter, kulturelle aktiviteter samt boliger.

Kapitel 4.2 bestemmer, at der ved ny eller ændret anvendelse af bebyggelse skal anlægges 1 parkeringsplads per bolig.

Kapitel 4.5 bestemmer, at der ved ny bebyggelse eller ændret anvendelse af bebyggelse skal anlægges 2 cykelparkeringspladser pr. bolig.

Kapitel 5.7 bestemmer, at familieboliger skal være minimum 80 m<sup>2</sup> bruttoetageareal og have en gennemsnitsstørrelse på minimum 100 m<sup>2</sup>.

Kapitel 7.1 bestemmer, at de ubebyggede arealer skal indrettes med opholdsarealer, legepladser, parkering og tilkørselsarealer, befæstelse, beplantning og belysning efter en samlet plan. Lokalplanen siger ikke noget om størrelsen af opholdsarealet ved ændret anvendelse.

Kommuneplanens generelle bestemmelser fastsætter, at der ved nyindretning af bebyggelse til bolig skal sikres et opholdsareal på 50% af bruttoetagearealet. Anvendelsesændringen udløser et krav om yderligere opholdsareal på 44 m<sup>2</sup>, hvilket der ikke er overskydende areal til på grunden.

Endvidere skal projektet vurderes i forhold til kommuneplanens generelle rammebestemmelser om boligtilvækst og "Frederiksberg kommunes principper for boligtilvækst/-fortætning i eksisterende bygningsmasse og nybyggeri" (By- og Miljøudvalget, den 13. juni 2016).

Udvalget har før tilladt tilsvarende lejligheder konverteret fra erhverv til bolig på følgende adresser.

Falkoner alle 54, 1. th. udvalgsmøde den 2. juni 2014

Falkoner Alle 86, 1. tv. udvalgsmøde den 21. september 2015

Godthåbsvej 32B, 1. th. udvalgsmøde den 21. august 2017

To af de tre tilladelser er givet før vedtagelse af de nye principper for boligtilvækst. Denne ansøgning er en type af boligtilvækst, som By- og Miljøområdet vurderer har den mindste konsekvens, da der ikke foretages nogle ændringer af facade, adgangsforhold mv. Der er alene tale om en tilbageføring til den sandsynlige oprindelige benyttelse ved opførelsen, hvor ejendommene blev opført med erhverv i stueetagen og boliger fra 1. sal og op.

Det er i overensstemmelse med lokalplanen at etablere en 111 m<sup>2</sup> stor bolig på Godthåbsvej 58, 2. th. I henhold til principperne om boligtilvækst har Frederiksberg kommune en målsætning om den blandede by herunder at tilskynde iværksætteri og opstart af virksomheder. Begge dele kan fremmes ved at fastholde muligheder for små og mellemstore erhverv i bybilledet.

Det fremgår yderligere af principperne, at der skal udvises tilbageholdenhed med dispensationer fra parkeringskrav øst for Fasanvejslinjen, idet der i forvejen er stort pres på p-pladserne i området. Hvorfor etablering af parkeringskælder under Langelands Plads er igangsat, og forventes færdigt i begyndelsen af 2019. Ejendommen er beliggende stationsnær 300 m fra Aksel Møllers Have, hvor der etableres station for Metrocityringen.

By- og Miljørådets vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at lejligheden er velegnet til indretning af en beboelseslejlighed. Lejligheden på 111 m<sup>2</sup> er tilsvarende de øvrige lejligheder til højre i ejendommen. Der er ikke plads på grunden til anlæg af yderligere opholdsareal og parkeringsplads. De eksisterende opholdsarealer bliver omdisponeret, så der kommer en bedre udnyttelse af den begrænsede plads, og forbedres med yderligere 30 kvm græs. Projektet tilfører ikke nogen værditilvækst til byen ud over de ekstra 30 kvm græs, og at benyttelsen tilbageføres til den sandsynligvis oprindeligt tiltænkte.

## **Økonomi**

Såfremt der dispenseres fra parkeringskravet skal der i henhold til parkeringsfondens takstblad indbetales 262.020 kr. for 1 parkeringsplads. Frederiksberg Kommune skal indbetale et tilsvarende beløb. Er parkeringspladsen ikke anlagt senest 5 år efter en eventuel tilladelse tilbagebetales det indbetalte beløb.

## **Borgmesterpåtegning**

Ingen

## **Behandling**

By- og Miljøudvalget

PBM/SI

## **Bilag**

Ansøgning - Byg og Miljø

Ansøgning

Ansøgning supplerende oplysninger

Situationsplan - Eksisterende forhold

Situationsplan - Fremtidige forhold

Cykelskur - Fremtidige forhold

Lejlighedsplan - Eksisterende forhold

Lejlighedsplan - nedrivning

Lejlighedsplan - Fremtidige forhold

# Punkt 72: Evaluering af ændrede tidspunkter for indsamling af affald

07.00.00-P24-1-16

## Resume

I efteråret 2016 blev det besluttet at ændre tidspunkterne for indsamling af affald fra husholdninger m.v. Evalueringen viser, at ændringerne har forbedret trafikforholdene, men også at der er nogle gener i forhold til bl.a. støj i de tidlige morgentimer. Udvalget skal tage stilling til, om evalueringen giver anledning til at ændre på tidspunkterne for indsamlingen af husholdningsaffaldet i kommunen og evt. igangsætte forsøg.

## Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog,

1. at evaluering af ændrede tidspunkter for indsamling af affald tages til efterretning og
2. at der gennemføres forsøg med ændring af tidspunkter for afhentning af affald, herunder at restaffaldet afhentes fra kl. 5.45 med pause i indsamlingen fra kl. 7.40 til 8.10, og fra kl. 6.00 på skolefridage inkl. ferier med pause fra kl. 7.55 til kl. 8.10 samt at gen-anvendeligt affald m.v. afhentes fra kl. 8.10.

## Indstilling

By- og Miljøområdet indstiller,

1. at evaluering af ændrede tidspunkter for indsamling af affald tages til efterretning, og
2. at der gennemføres forsøg med ændring af tidspunkter for afhentning af affald, herunder at restaffald afhentes fra kl. 5.45 med pause i indsamlingen fra kl. 7.40 til 8.10, og fra kl. 6.00 på skolefridage inkl. ferier med pause fra kl. 7.55 til kl. 8.10 samt at genanvendeligt affald m.v. afhentes fra kl. 8.10.

## Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede den 14. november 2016 at ændre kommunens Regulativ for husholdningsaffald således, at restaffald tidligst må afhentes fra kl. 5.30 til kl. 7.30 og igen efter kl. 8.15, mens genanvendeligt affald tidligst må afhentes fra kl. 8.15. Tidligere skete afhentningen af restaffald på de mest trafikerede veje fra kl. 6.00 og fra kl. 7.00 på øvrige veje samt fra kl. 7.00 for genanvendeligt affald m.v. på alle veje.

By- og Miljøområdet blev ved samme lejlighed bemyndiget til ud fra støjensyn at undtage ejendomme og veje fra afhentning tidligere end kl. 7.00. Desuden blev det besluttet at gennemføre en evaluering af ændringen efter et år.

Indsamling med mobilsug, hvor restaffaldet suges op fra underjordiske tanke af en speciel skraldebil, er en undtagelse, idet afhentningstidspunkterne ikke er ændret, og fortsat sker i tidsrummet fra kl. 7.00 til kl. 18.00 på alle veje.

Indsamlingen med mobilsug sker af en privat transportør for Københavns og Frederiksberg Kommuner, der i fællesskab udbyder opgaven. Glas indsamles også af en privat transportør, mens al øvrig indsamling af husholdningsaffald sker af Frederiksberg Renovation.

I evalueringen er der fokuseret på følgende punkter:

- Trafiksikkerhed og tryghed
- Støj - forstyrrelse af nattesøvnen
- Afledte omkostninger m.v. for grundejere
- Fremkommelighed, arbejdsmiljø og effektiv drift

### Trafiksikkerhed og tryghed

Trafiksikkerhed og tryghed har fokus på at sikre skoleveje for byens børn. Mens der før ændringen af indsamlingstidspunkterne har været flere henvendelser om året, op til ca. 5, har der i perioden på cirka et år efter ændringerne ikke været direkte henvendelser fra forældre til skolesøgende børn vedr. skraldebilers kørsel ved skoler og på skoleveje generelt. Der har dog været en enkelt sag på socialt medie som bestod i, at skraldebilerne holder parkeret i pausen mellem kl. 7.30 og 8.15 og har skærmet for udsynet i trafikken i forhold til børnene og skolevejene. Sagen er løst ved dialog med Frederiksberg Renovation. Evalueringen viser således, at de ændrede tidspunkter for indsamling af affald har en positiv effekt på den oplevede tryghed på skolevejene.

### Støj - forstyrrelse af nattesøvnen

I hørings svarene fra 2016 forud for ændringen af reglerne vedrørte hovedparten af de i alt 22 indsigelser en bekymring for, at nattesøvnen ville blive forstyrret ved tidligere udkørsel. I perioden efter ændringen har der været 10 henvendelser, der vedrører oplevede gener med støj fra tømning af affald. I alle sagerne er det sket en vurdering af, om det var muligt at køre en anden rute, der ville genere færre borgere, og endvidere er det vurderet, om der kunne foretages andre

foranstaltninger f.eks. at regulere på tømningshyppigheden. Ved at omlægge indsamlingen ved de konkrete adresser er ca. 40 procent af sagerne løst.

Kommunalbestyrelsen har den 19. juni 2017 besluttet at indkøbe yderligere tre el-biler til indsamling af restaffald. Når bilerne er leveret, forventeligt i slutningen af marts 2018, sker indsamlingen af restaffald udelukkende med el-skraldebiler, når der ikke er biler til reparation eller lignende, hvilket nedbringer støjbelastningen. Med henblik på at minimere de oplevede støjgener fra indsamlingen arbejdes videre med dæmpning af støj fra beholderne, skraldemændenes rutiner og adfærd ved tømning, idet initiativerne dog ikke fuldt ud kan forventes at fjerne alle gener.

Afledte omkostninger m.v. for grundejere

Et høringssvar handlede om, at nogle grundejere ville være nødt til at udvide viceværternes arbejdstid med deraf følgende overarbejdsbetaling eller andre meromkostninger. Der er nogle ejendomme, hvor viceværterne stiller beholderne frem før tømning, og frygten var, at de skulle stille beholderne tidligere frem, end deres arbejdstid er tilrettelagt.

Ved kontakt til den pågældende ejendom forlyder det, at der ikke har været ekstraarbejde uden for normal arbejdstid eller andre afledte meromkostninger.

Fremkommelighed, arbejdsmiljø og effektiv drift

Skraldemændene oplever, at fremkommeligheden for skraldebilerne er blevet forbedret, da indsamlingen kan overstås på flere trafikveje, inden myldretiden for alvor sætter ind ca. kl. 7.30. Der er i perioden, hvor de ændrede regler har været i kraft, oplevet et fald i henvendelser, der vedrører, at skraldebiler holder i vejen og spærrer for den øvrige trafiks fremkommelighed og udsyn m.v. Med opstart af indsamling af restaffald efter pausen og genanvendeligt affald m.v. kl. 8.15 opleves, at den største pukkel i morgentrafikken er afviklet, hvilket giver mindre stress og en større tryghed i afviklingen arbejdet.

Det bemærkes, at skolepatruljerne typisk patruljerer på hverdage fra ca. kl. 7.45 og frem til umiddelbart efter kl. 8.00.

I forhold til indsamlingen beskriver Frederiksberg Renovation, at pausen fra kl. 7.30 til 8.15 er forholdsvis lang. Hvis pausen er kortere, f.eks. en halv time, vil arbejdsmiljøet fortsat kunne tilgodeses, og en længere pause kan forekomme unødigt lang.

Frederiksberg Renovation ser ud fra et driftsmæssigt hensyn ikke behov for at opretholde pausen i indsamlingen af restaffald fra kl. 7.30 til kl. 8.15 i skoleferier og på skolefridage, hvor der af samme grund er mindre trafik på vejene generelt.

Forsøg

For at afklare om en kortere pause i indsamlingen af restaffald vil påvirke trafiksikkerheden og trygheden med fokus på skoletrafikken og med henblik på at reducere støjgenerne for borgerne foreslås det, at der gennemføres forsøg med at starte indsamlingen af restaffald kl. 5.45 i stedet for kl. 5.30, samt at pausen i indsamlingen af restaffald forkortes til en halv time og lægges fra kl. 7.40 til kl. 8.10. Herved opretholdes et uændret tidsrum til at indsamle affaldet.

I skoleferier er der mindre trafik i morgentimerne, hvilket foreslås udnyttet i forsøgsperioden til at forkorte pausen vedrørende restaffald yderligere på de pågældende dage og desuden starte indsamlingen senere. I en evt. forsøgsperiode indsamles restaffald fra tidligst kl. 6.00 og med pause kl. 7.55 til kl. 8.10. Pausen bevares i reduceret omfang med henblik på fortsat at tilgode arbejdsmiljøet og opretholde et uændret tidsrum for indsamlingen.

Indsamlingen af genanvendeligt affald m.v. opstartes samtidigt med, at pausen vedrørende restaffald ophører, dvs. kl. 8.10. Alle ændringerne vedrører indsamling af husholdningsaffald mandag til fredag.

Forsøget foreslås gennemført i perioden marts/april-september 2018, hvorefter forsøget evalueres. Hvis forsøget giver anledning til at foreslå ændringer af kommunens Regulativ for husholdningsaffald, kræver det en offentlig høring og beslutning i Kommunalbestyrelsen. Indsamlingen med mobilsug er ikke omfattet af forsøget.

By- og Miljøområdets vurdering

Forvaltningen vurderer, at evalueringen viser, at de gennemførte ændringer har været succesfulde.

Desuden vurderes, at evalueringen giver anledning til at gennemføre et forsøg med yderligere tilpasning af indsamlingstidspunkterne for at reducere støjgenerne tidligt om morgenen.

Ud over forsøget vurderes den udvidede indsamling med el-skraldebiler, øget anvendelse af støjreducerende opsamlingsmateriel og ændrede rutiner ved tømningen af beholdere at kunne mindske støjen ved affaldsindsamlingen.

## **Økonomi**

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for kommunen.

## **Borgmesterpåtegning**

Ingen.

## **Behandling**

By- og Miljøudvalget.

CS/ON

# Punkt 73: Hostrupsvej 18 – Altaner, elevator og en ny tagbolig og taghave

02.34.00-K08-21-17

## Resume

Ejeren af ejendommen, K/S HOSTRUPSVEJ 18, ansøger ved et samlet projekt for ejendommen om at etablere en ny bolig i tagetagen med tilhørende taghave tilpasset øverst på taget, at opsætte 8 altaner på facaden mod Den grønne sti, at nedlægge bi-trappen og erstatte denne med en elevator, som vil give alle lejligheder niveaufri adgang.

Idet der i forbindelse med projektet kræves etableret en P-plads, som der ikke er mulighed for at anlægge på ejendommen, ansøges der om dispensation herfor mod indbetaling til kommunens parkeringsfond. By- og Miljøudvalget skal tage stilling til, hvorvidt der kan gives principiel tilladelse til det ansøgte.

## Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog at give principiel tilladelse til det ansøgte herunder:

1. at By- og Miljørådets helhedsvurdering af bebyggelsens indvirkning på omgivelserne ved tagets forhøjelse på 65 cm tages til efterretning,
2. at der dispenseres fra krav om anlæg af 1 parkeringsplads mod indbetaling til parkeringsfonden,
3. at endeligt projekt godkendes af By- og Miljørådet forudsat, at der ved partshøring af projektet ikke fremkommer væsentlige indsigelser.

## Indstilling

By- og Miljørådet indstiller, hvorvidt der gives principiel tilladelse til det ansøgte herunder:

1. at By- og Miljørådets helhedsvurdering af bebyggelsens indvirkning på omgivelserne ved tagets forhøjelse på 65 cm tages til efterretning,
2. at der dispenseres fra krav om anlæg af 1 parkeringsplads mod indbetaling til parkeringsfonden,
3. at endeligt projekt godkendes af By- og Miljørådet forudsat, at der ved partshøring af projektet ikke fremkommer væsentlige indsigelser.

## Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte den 25. september 2017 sagen, idet de anmodede om yderligere information.

Udvalget ønskede oplyst, om hvorvidt beboerne i ejendommen havde været forelagt projektet.

Ansøger har efterfølgende oplyst, at beboerne i ejendommen ikke har været involveret i projektet undervejs, men at ejeren den 27. november 2017 har afholdt et orienteringsmøde, hvor 9 af de 10 lejligheder var repræsenteret.

Ved mødet blev beboerne orienteret om den forestående ombygning og renovering af ejendommen. Beboerne stillede herefter spørgsmål til projektet og referatet blev efterfølgende sendt ud til alle med efterfølgende mulighed for at fremkomme med eventuelle bemærkninger frem til den 15. januar 2018.

Ejeren af ejendommen har den 23. januar 2018 underskrevet referatet med påtegning om, at der ikke er fremkommet bemærkninger til referatet.

### Tidligere sagsfremstilling

Ansøger ønsker ved et samlet udviklingsprojekt for ejendommen at etablere en ny bolig på 173 m<sup>2</sup> i tagetagen, at opsætte 8 altaner fra 1. til og med 4. sal samt at etablere elevator, der giver niveaufri adgang til alle lejligheder.

### Ejendommens eksisterende forhold

Ejendommen er i dag indrettet med 10 lejligheder som alle i størrelsen 96 m<sup>2</sup>. Tagetagen er med traditionelt københavnertag og indrettet med tørreloft og pulterrum, som trækker dagslys ind fra små tagrumsvinduer. Kælderetagen er indrettet med fjernvarmerum, som er etableret i 2010 samt disponible rum.

Ejendommens ”gårdfacade” orienterer sig mod Den Grønne Sti, og fremstår i puds med en markering i vandrette bånd, som vinduesfelterne ligger mellem. Ejendommens gavlfacade markerer sig fint ved en gentagelse af gadefacadens gesimsbånd, som er trukket med rundt på hele den nederste del af gavlen, ligesom den fine tagfodsgesims fra gadefacaden er trukket med rundt.

### Fremtidige forhold

Lejligheden indrettes med 3 værelser, køkkenalrum, bad og to toiletter, og med udgang til en mindre tagterrasse på 12 m<sup>2</sup>, hvorfra en trappe fører videre op til en ca. 58 m<sup>2</sup> stor taghave på den flade del af taget. Lejligheden etableres under de eksisterende udvendige skrå tagflader, som dog forlænges i samme vinkel for at give boligen den nødvendige rumhøjde. Det betyder, at den flade del af taget hæves med ca. 65 cm. Idet ejendommen udgør den sidste bygning i en række af

sammenbyggede ejendomme vil den øgede taghøjde på 65 cm markere sig i skellet mod den tilstødende ejendom i overgangen på den flade del af taget. Ejendommens modsatte gavlfacade ændres ikke.

I skråtaget mod gadeside ønskes 4 større tagrumsvinduer placeret og ud mod Den grønne sti ønskes 3 kviste etableret og en forhøjelse af trappetårnet, samt en tagterrasse med et skrånende grønt værn tilpasset ejendommen.

Mod Den grønne sti ønskes opsat altaner fra 1.-4. sal i 2 ens kolonner hver med 4 altaner, placeret omkring facadens midterakse, og alle i en størrelse på 1,5 x 3,0 m.

I bi-trappen mod Den grønne sti ønskes trappeløb og reposer udtaget, og i stedet erstattet af en elevator, hvorved alle ejendommens eksisterende boliger samt den nye bolig gives niveaufri adgang.

Projektet medfører, at ejendommen får tilført et nyt samlet opholdsareal på i alt 106 m<sup>2</sup> i form af 36 m<sup>2</sup> altaner, en tagterrasse på 12 m<sup>2</sup> og 58 m<sup>2</sup> taghave.

Da det ikke er muligt at anlægge en parkeringsplads på egen matrikel søger ansøger dispensation mod indbetaling til kommunens parkeringsfond.

Lovgrundlag:

Ejendommen er ikke omfattet af lokalplan. Ejendommen har bevaringsværdi på 5 i henhold til SAVE- værdi, hvilket er en middelværdi.

Ejendommen er omfattet af kommuneplanens ramme 6.B.2 og er udlagt til etageboligområde med 6 etager og en bebyggelsesprocent på 110.

Der skal jf. Bygningsreglementet sikres tilstrækkeligt med parkeringspladser og opholdsareal til bebyggelse. I Kommuneplan 2017's generelle rammebestemmelser tilstræbes det, at der til en ny familiebolig bør sikres etableret et opholdsareal svarende til 50% af boligens bruttoetageareal og en ny p-plads.

Da bebyggelsens højde øges med ca. 65 cm skal der jf. Bygningsreglementet foretages en helhedsvurdering af projektet ud fra den kontekst som byggeriet indgår i. Bebyggelsesprocenten for ejendommen er i dag på 296 %, idet den udnyttelige tagetage med pulterrum og tørreloft har en indvendig rumhøjde på 2 meter, hvorved tagetagens etageareal er medregnet i ejendommens samlede bebyggelsesprocent.

Projektet skal ud fra hensyn til bykvalitet jf. Kommuneplanens generelle rammebestemmelser vurderes i forhold til boligtilvækst i den eksisterende bygningsmasse, når der etableres en eller flere selvstændige boliger i tagetagen på en eksisterende ejendom. Der skal således foretages en konkret vurdering og afvejning af projektets kvalitet sammenholdt med de udfordringer, som parkerings- og opholdsarealer øst for Fasanvejslinjen afstedkommer, når boligudbuddet i den eksisterende bebyggelse udvides inden for denne linje.

Såfremt der ikke mistes bevaringsværdier, og projektet samtidig tilføjer andre værdier som for eksempel øget tilgængelighed, forskønnelse og mere tidssvarende boliger, kan projektet fremmes på baggrund af en konkret vurdering af kvaliteterne i forhold til dispensationsbehovet. I forhold til opholdsareal og parkeringskrav kan et projekt opnå dispensation, hvis projektet tilfører andre værdier til den omgivende by.

Hvis der til gengæld ikke sker forbedringer set i byens perspektiv, men måske endda tabes kvaliteter, herunder væsentlige bevaringsværdier, vil der som udgangspunkt ikke kunne forventes tilladelse.

En dispensation skal således overvejes i relation til den øgede bykvalitet projektet medfører.

Forvaltningen stiller ikke krav til yderligere opholdsareal, idet altanerne og taghaven tilfører ejendommen 20 m<sup>2</sup> mere opholdsareal end hvad rammebestemmelserne i Kommuneplanen anbefaler, hvilket svarer til 86,5 m<sup>2</sup>.

Projektets altaner som opsættes mod Den grønne sti, og taghaven er i overensstemmelse med retningslinjerne i kommunens vejledning, DIN NYE ALTAN.

Da det ikke er muligt at anlægge en parkeringsplads på grunden til den nye bolig søges der om dispensation for parkeringskravet mod, at der indbetales til kommunens parkeringsfond.

By- og Miljørådets vurdering

Ansøger har ved projektet ønsket at værne om ejendommen, også selv om den kun oppebærer en middel SAVE-værdi 5. Ansøger har derfor været i dialog med By- og Miljørådet om tilpasning af projektet til egen bebyggelse og omkringliggende bebyggelse for dels at sikre, at projektet tilfører området arkitektonisk værdi, dels at de nærmeste

ejendomme bliver berørt mindst muligt i forhold til skyggende bygningsdele. Projektet er i forhold til taghaven, tilpasning mellem gavl og tagkonstruktion, de 3 kvistes placering og volumen bearbejdet således, at bygningens oprindelige karakter, ydre fremtræden og sammenhæng med omgivelserne i stor udstrækning er bevaret i forhold til gavlfacaden, gadefacaden og facaden mod Den grønne sti. Ejendommen tilføjes et samlet nyt opholdsareal på 106 m<sup>2</sup>.

De bygningsmæssige største ændringer som projektet afstedkommer er tilføjelsen af 8 altaner, det ændrede tagudseende med den fint integrerede tagterrasse som bindeled mellem tagboligen og taghaven og de tilføjede tre kviste samt forhøjelse af bi-trappens forlængelse opad grundet indpasning af elevator, som alle vurderes at være tilføjet med respekt for ejendommens arkitektoniske elementer. Ansøger har hertil i facadeopstalter i ansøgningsmaterialet vist, hvorledes den sammenbyggede række af ejendomme, som ligger ud til Den grønne sti, over tid kan udvikles og derved bidrage med et spændende forløb på denne strækning. Samlet set vurderes projektet at være tilpasset i respekt for ejendommens ydre og i samspil med de øvrige sammenbyggede ejendomme og områdets øvrige karakter.

I forhold til kommunens rammebestemmelser om boligtilvækst vurderer forvaltningen, at projektet tilfører kvalitet til byen, idet ejendommen opgraderes energimæssigt med en ny isoleret tagkonstruktion, en grøn tagbelægning på den flade del af taget, i form af en sedum bevoksning, som derved omkranser taghaven i fuld overensstemmelse med kommunens hensigt om at etablere grønne tage, hvor det er muligt og til gavn for miljøet.

Alle ejendommens boliger, på nær stueetagens to boliger, får en altan som åbner boligerne op mod det åbne rum og Den grønne sti, hvilket både er med til at skabe liv på facaden, trække lys og luft ind i boligen, og derved giver beboerne nye og spændende rammer at indrette sig i.

Samlet set vurderes projektet med altaner til 8 ud af 10 boliger, elevator til alle ejendommens boliger inklusiv den ny tagbolig i tagetagen med taghave, at løfte ejendommen i så stor en grad, at projektet kan anbefales.

## **Økonomi**

Såfremt der dispenseres fra parkeringskravet, skal der i henhold til parkeringsfondens takstblad indbetales 262.020 kr. for én parkeringsplads. Frederiksberg Kommune skal indbetale et tilsvarende beløb. Er parkeringspladsen ikke anlagt senest 5 år efter en evt. tilladelse tilbagebetales det indbetalte beløb.

## **Borgmesterpåtegning**

Ingen

## **Behandling**

By- og Miljøudvalget  
PBM/GG

## **Historik**

By- og Miljøudvalget, 25. september 2017, pkt. 326:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen, idet de anmodede om yderligere information.

Indstilling 25. september 2017, pkt. 326:

By- og Miljøområdet indstiller, hvorvidt der gives principiel tilladelse til det ansøgte herunder:

1. at By- og Miljørådets helhedsvurdering af bebyggelsens indvirkning på omgivelserne ved tagets forhøjelse på 65 cm tages til efterretning,
2. at der dispenseres fra krav om anlæg af 1 parkeringsplads mod indbetaling til parkeringsfonden,
3. at endeligt projekt godkendes af By- og Miljøområdet forudsat, at der ved partshøring af projektet ikke fremkommer væsentlige indsigelser.

## **Bilag**

Ansøgning

Rev. skitseprojekt af 5. sept. 2017

Eksisterende forhold

Fremtidige forhold

Tegninger\_ altaner

Beboermøde

# Punkt 74: Steenwinkelsvej 12 - opdeling af stuelejlighed i 2 lejligheder med dispensation fra parkeringskrav

02.34.00-P19-656-17

## Resume

Trio Arkitekter søger på vegne af ejeren af Steenwinkelvej 12 om tilladelse til at opdele stuelejligheden i 2 boliger, så antallet af boliger i ejendommen øges fra seks til syv. Opdelingen udløser krav om etablering af en parkeringsplads på egen grund, som der søges dispensation fra mod indbetaling til parkeringsfonden. Sagen forelægges udvalget for stillingtagen til dispensation fra parkeringskrav øst for Fasanvejslinien.

## Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog at give principiel tilladelse til opdeling af stuelejligheden under forudsætning af dispensation fra parkeringskrav mod indbetaling til P-fonden.

## Indstilling

By- og Miljøområdet indstiller, hvorvidt der gives principiel tilladelse til opdeling af stuelejligheden under forudsætning af dispensation fra parkeringskrav mod indbetaling til P-fonden.

## Sagsfremstilling

Ejeren af Steenwinkelsvej 12 opnåede den 6. februar 2017 tilladelse til at opdele 2 lejligheder på hhv. 1. etage og 2. etage i hver 2 lejligheder. I forlængelse heraf ansøger ejeren nu om tilsvarende at måtte opdele lejligheden i stueetagen i 2 lejligheder.

Ejendommen er en etageejendom med villakarakter på fire etager, der oprindeligt på hver etage indeholdt en lejlighed på 210 m<sup>2</sup>. Ved tilladelsen i 2017 blev antallet ændret fra 4 til 6 lejligheder, og med denne nye ansøgning vil der blive ialt 7 lejligheder i ejendommen, fordelt med hver 2 lejligheder i stueetage, 1. etage og 2. etage og een lejlighed på 3. etage.

Tilladelsen i 2017 er efterfølgende udmøntet i en byggetilladelse til omdannelse til 2 lejligheder, dog efter ønske fra ejer med en lidt anderledes arealfordeling mellem de to lejligheder (nu 92 m<sup>2</sup>/118 m<sup>2</sup> mod først ansøgt 83 m<sup>2</sup>/127 m<sup>2</sup>), en lidt anden indretning med franske altaner samt bortfald af de først ansøgte altaner og tagterrasse. Eftersom boligbruttoetagearealet ikke ændrede sig ved opdelingen var der i sagen ikke stillet krav om hverken øget opholdsareal eller forbedret opholdsareal.

De 2 nye lejligheder i stueetagen vil også blive 92 m<sup>2</sup>/118 m<sup>2</sup> og få samme indretning som på etagerne ovenover med entre, 2 værelser, stue, køkken/alrum og bad/toilet. Udearealerne ændres ikke. Tilvækst af en lejlighed indebærer krav om 1 parkeringsplads på grunden. Ejer har som i 2017 søgt dispensation fra parkeringskravet og har erklæret sig indforstået med at indbetale til P-fonden. Ansøgningen vil skulle vurderes efter kriterierne for boligtilvækst.

Opdelingen af stuelejligheden påvirker ikke ejendommens ydre fremtræden og der ændres derfor heller ikke ved ejendommens bevaringsværdi (SAVE-værdi 4).

### Lovgrundlag

Ifølge BR15, kap 2.4.2 skal der til bebyggelse udlægges tilstrækkelige parkeringsarealer. Det er i kommuneplanens rammebestemmelser fastsat, at 1 parkeringsplads pr. bolig er tilstrækkeligt.

Kommuneplan 2017, Rammerne, kriterier for boligtilvækst

### By- og Miljørådets vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at den eksisterende stuelejlighed på 210 m<sup>2</sup> kan opdeles til 2 fornuftige, velbelyste og velindrettede lejligheder på henholdsvis 92 m<sup>2</sup> og 118 m<sup>2</sup>.

Ejendommen ligger øst for Fasanvejslinjen - i kvarter 6 - og ifølge principperne for boligtilvækst skal der derfor udvises tilbageholdenhed med dispensationer fra parkeringskrav, for ikke at lægge yderligere pres på området. Forvaltningen vurderer, at der ikke mistes bevaringsværdier, men at der samtidig heller ikke tilføjes øget tilgængelighed eller forskønnede udearealer.

## Økonomi

Ejer skal indbetale 262.020 kr. til P-fonden for en plads i konstruktion jf. gældende taksblad.

## **Borgmesterpåtegning**

Ingen.

## **Behandling**

By- og Miljøudvalget.

PBM/LR.

## **Bilag**

1.001\_Plan\_stueetage\_eksisterende\_forhold.pdf

1.101\_Plan\_stueetage\_fremtidige\_forhold.pdf

2.002\_Facader\_nord\_vest\_eksisterende og fremtidige forhold.pdf

2.001\_Facader\_syd\_øst\_eksisterende og fremtidige forhold.pdf

Ref. BMU's møde 06.02.17

# **Punkt 75: Midlertidig ophævelse af venstresvingsforbud på Falkoner Allé ved Christian Winthers Vej**

05.13.01-G01-1-18

## **Resume**

I forbindelse med ombygningen af Falkoner Centret har det været nødvendigt at forbyde venstresving fra Falkoner Allé mod Grundtvigsvej. Dette betyder, at det ikke er muligt at køre ind til Grundtvigsvej-kvarteret fra nord, med mindre der køres en større omvej. Adgangsforholdene kan forbedres ved midlertidigt at ophæve venstresvingsforbuddet fra Falkoner Allé til Christian Winthers Vej. Dette nødvendiggør dog, at der skal foretages nogle mindre ændringer af færdselsarealet, så der ikke opstår nedbrud i trafikken på Falkoner Allé - herunder fældning af et træ, som erstattes af et nyt, når byggeriet afsluttes.

## **Beslutning**

By- og Miljøudvalget vedtog, at venstresvingsforbuddet midlertidigt skal ophæves.

## **Indstilling**

By- og Miljøområdet indstiller, hvorvidt venstresvingsforbuddet midlertidigt skal ophæves.

## **Sagsfremstilling**

I forbindelse med ombygningen af Falkoner Centret er der foretaget en indskrænkning af kørebanearealet på Falkoner Allé med henblik på at få plads til byggepladsen og sikre fodgængere og cyklisters passage udenom byggepladsen. Dette har medført, at al biltrafik ledes direkte ind i venstresvingsbanen i krydset ved Grundtvigsvej. På den baggrund er der indført venstresvingsforbud mod Grundtvigsvej, da en venstresvingende trafikant vil stoppe alt bagfrakommende trafik. Denne regulering vil være gældende i et års tid, indtil ombygningen af Falkoner Centret er afsluttet.

Ovenstående færdselsregulering har medført en yderligere forringelse af adgangen til Grundtvigsvej-kvarteret i og med, at det ikke er muligt at køre ind i kvarteret nordfra, medmindre der køres en længere omvej via Bülowsvej/Gl. Kongevej eller via Nordre Fasanvej eller Smallegade/Hospitalsvej til Howitzvej. Forvaltningen har modtaget indtil flere henvendelser fra beboere i Grundtvigsvej-kvarteret, som er frustreret over denne adgangsbegrænsning.

Dette kan undgås ved midlertidigt at tillade venstresving fra Falkoner Allé mod Christian Winthers Vej. Dette er ikke tilladt i dag, da det ikke er muligt for et bagfrakommende køretøj at køre udenom en venstresvingende trafikant og der hermed vil opstå tilbageholdning ud i krydset ved Solbjergvej, hvilket er u hensigtsmæssigt for trafiksikkerheden og fremkommeligheden på Falkoner Allé. Dette kan dog undgås ved midlertidigt at fjerne den træ-ø - herunder træet, der er placeret overfor Christian Winthers Vej, og skærpe parkeringsforbuddet ud for Falkoner Allé 19 til et standsningsforbud. Træet er plantet i 2014. I forbindelse med vejarbejde i 2016 er træet blevet svækket på grund af påkørsel. Træet er ikke kommet sig efter denne svækkelse og vurderes ikke til at ville udvikle sig til et pænt træ på sigt. Træ-øen kan genetableres, når byggeriet er afsluttet, og plantehullet kan i denne forbindelse forbedres, hvilket vil give et nyt træ bedre forhold i fremtiden.

By- og Miljørådets vurdering:

By- og Miljørådet vurderer, at en midlertidig ophævelse af venstresvingsforbuddet ved Christian Winthers Vej vil lette adgangsforholdene til Grundtvigsvej-kvarteret betragteligt i byggeperioden på Falkoner Centret. Adgangsforholdene er i forvejen belastede på grund af det forsinkede skolebyggeri på Grundtvigsvej. Venstresvingsforbuddet kan tilmed midlertidigt ophæves med relativt simple tiltag, uden store konsekvenser. Træ-øen kan genetableres, når byggeriet er afsluttet og svingforbuddet genindføres, og her vil det nye træ beskyttes mod påkørsel.

## **Økonomi**

Udgifterne til at fjerne en træ-ø og genetablere denne anslås til 50.000 kr., som finansieres inden for eksisterende driftsmidler til skiltning og afmærkning.

## **Borgmesterpåtegning**

Ingen.

## **Behandling**

By- og Miljøudvalget  
JBS/CGM

# Punkt 76: Disponering af pulje til offentlige legepladser 2018

04.03.00-G01-2-18

## Resume

Der er i anlægsbudgettet for 2018 afsat en pulje på 1,4 mio. kr. til at renovere og løfte legepladser kvalitetsmæssigt. Beløbet foreslås anvendt til nytænkning, renovering og udvidelse af legepladsen Femte Juni Plads ved Grøndalsengen. I sagen anmodes om godkendelse af disponering af puljemidlerne på 1,4 mio. kr. til renovering og løft af legepladsen på Femte Juni Plads. Samtidig forelægges en alternativ disponering, som inkluderer en renovering af legepladsen på Kejserinde Dagmars Plads.

## Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog, at puljemidlerne på 1,4 mio. kr. til offentlige legepladser disponeres til renoveringen af Femte Juni Plads som beskrevet, idet forvaltningen blev anmodet om at undersøge muligheden for fondsstøtte til et ekstraordinært kvalitetsniveau.

## Indstilling

By- og Miljøområdet indstiller, at puljemidlerne på 1,4 mio. kr. til offentlige legepladser finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2018 disponeres til renoveringen af Femte Juni Plads som beskrevet.

## Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte den 19. februar 2018 sagen, idet de udbad sig en redegørelse for en eventuel anlæggelse af legepladsen på Femte Juni Plads i to etaper.

Forvaltningen oplyser, at det godt kan lade sig gøre at gennemføre en renovering i to etaper, fx. således at en renovering af Kejserinde Dagmars Plads også udføres i 2018 sammen med 1. etape af Femte Juni Plads, mens anden etape på Femte Juni Plads udføres i 2019. Det må dog forventes samlet set at blive en del dyrere, fordi man skal ind og arbejde på det samme areal to gange, udover at vi ulejliger borgerne med afspærring af legepladsen af to omgange i stedet for én. Derudover vil legepladsen fremstå rodet i et helt år, fremfor blot de cirka seks uger som en totalrenovering forventes at tage. Endelig vurderes det at blive sværere at lave en flot helhedsløsning for legepladsen, når det skal udføres i to etaper.

Som nævnt i sagsfremstillingen omkring renovering af legepladsen, går forslaget bl.a. på en samtidig mindre udvidelse af legepladsen på Femte Juni Plads samt en ændring af rammen omkring legepladsen til en halvcirkulær ramme der passer bedre ind i hele hovedaksen for Femte Juni Plads. Ved renoveringen er der således tænkt på en total rydning af arealet, opførsel af den nye legeplads på et lidt større areal og så afslutningsvis plantning af en ny halvcirkulærformet hæk, til indramning af legepladsen.

Derfor indstiller forvaltningen fortsat en samlet renovering og nyindretning af legepladsen Femte Juni Plads.

Det bemærkes at der ved renoveringer indtænkes adgang og anvendelighed for handicappede.

I forhold til økonomi er forvaltningen blevet opmærksom på, at det afsatte puljebeløb i budgetaftalen faktisk er 1,35 mio. kr. og ikke 1,4 mio. kr. Forskellen er opstået ved en oprunding af beløbet i budgetaftalen.

### Tidligere sagsfremstilling

Der er i budget for 2018 afsat et ekstraordinært stort puljebeløb på 1,4 mio. kr. til at renovere og løfte kommunens legepladser kvalitetsmæssigt. Puljebeløbet prioriteres ud fra det i 2017 gennemførte servicetjek af samtlige offentligt tilgængelige legepladser, som blev udarbejdet til budgetforhandlingerne for 2018, samt ud fra den årlige hovedinspektion af kommunens offentlige lege- og motionspladser. En sammenfatning af servicetjekket af samtlige offentligt tilgængelige legepladser er vedlagt i bilag 1, til orientering. Bilaget er opdateret i forhold til udførte arbejder på de offentlige legepladser siden servicetjekket. Det fulde servicetjek er vedlagt i bilag 2.

I de politiske bemærkninger i budgetaftalen for 2018 er der lagt vægt på at investeringerne i bylivet i højere grad skal ske med inddragelse af de mennesker, der bor, arbejder og bruger byen. For at skabe mest effekt for pengene skal borgerinddragelse, frivillighed og nye måder at samarbejde på tænkes ind i renoveringen af lege- og motionspladserne.

Af servicetjekket fremgår, at der er et stort renoveringspotentiale for henholdsvis legepladsen Femte Juni Plads og legepladsen Kejserinde Dagmars Plads.

## Femte Juni Plads Samskabelsesforløb

Forvaltningen har i slutningen af 2017 arbejdet med et samskabelsesforløb, med borgerinddragelse i forhold til en tænkt renovering af legepladsen Femte Juni Plads, og erfaringerne herfra vil fint kunne bruges ved renovering af andre legepladser og grønne områder.

Der blev foretaget en række konkrete tiltag med forskellige former for involvering, som interview, spørgeskema, observation af brugere, større grad af inddragelse af andre forvaltningsområder, herunder Børne- og Ungeområdet, event på legepladsen med børnehavebørn, samt opstilling af en ønskebænk, hvor brugerne kunne byde ind med idéer.

Brugerne har taget positivt imod alle tiltagene, og der er opnået stor indsigt i brugernes ønsker og holdning til legepladsen sammen med mange konkrete input til, hvordan legepladsen kan udvikles og give større legeværdi for børnene.

Det er således foreslået, at der skal være:

- Klatretårn til større børn, og gerne noget med en stor rutsjebane
- Steder hvor man kan gemme sig lidt i legen
- Udsigt til S-toget - enten via et stort "vindue" eller et tårn man kan løbe op i når man hører toget er på vej
- Togbane
- Mere åbent over for omgivelserne, men stadig lukket så børn kan lege uden at forville sig ud
- Flere siddemuligheder til de voksne
- Lys til mørke vintereftermiddage
- Til de små, stor sandkasse med legehus i, karuseller og gynger

En af de vigtige observationer var at mange børn gerne vil lege sammen samtidigt på et redskab, fx. den meget populære cykelkarrusel med plads til 6 børn.

### Renovering af legepladsen

Brugernes mange idéer og input til legepladsen 5. juni Plads samt den større pulje i år bevirker, at det foreslås at prioritere midlerne til en omfattende renovering af legepladsen Femte Juni Plads i 2018. Herunder en ændring af rammen for pladsen, idet de ekstra midler samtidig muliggør en mindre udvidelse af legepladsen. En udvidelse der ellers ikke ville være mulig med den normale puljestørrelse. Legepladsen er meget brugt, og den vurderes som en af de legepladser, som trænger mest til renovering og nytænkning. Det fremgår også af servicetjekket i bilag 1.

Ved renoveringen foreslås det at inddrage brugernes ønsker, herunder en ændring af den udvendige ramme om legepladsen, så den ikke er så gemt for omgivelserne samt et nyt og mere spændende layout for legepladsen med udskiftning af de mange slidte redskaber og underlag. Dette gælder også drikkefontænen. Enkelte redskaber, der ikke trænger til udskiftning, beholdes eller anvendes andre steder.

Ved ændring af rammerne for legepladsen vil det også være muligt at indrette en afdeling for de lidt større børn. Den nuværende kantede indramning af legepladsen, ændres til en halvcirkulær ramme, der passer bedre ind i hele hovedaksen omkring Femte Juni Plads. Den foreslåede renovering kan gennemføres for det bevilgede beløb på 1,4 mio. kr.

### Alternativ disponering

Alternativt kan legepladsen på Kejserinde Dagmars Plads prioriteres, da den også trænger til renovering. Denne legeplads er arealmæssigt kun halvt så stor som Femte Juni Plads legepladsen, og den vil derfor kunne renoveres for 0,6 mio. kr. Her vil der kunne iværksættes en tilsvarende borgerinddragelse, som der er sket på Femte Juni Plads legepladsen.

Hvis udvalget finder, at Kejserinde Dagmars Plads skal prioriteres i 2018, foreslås de resterende midler på 0,8 mio. kr. anvendt til en mindre omfattende renovering af legepladsen på Femte Juni Plads.

Forvaltningen vil, når der er udarbejdet et udkast til plan og design, forelægge dette for udvalget i løbet af foråret.

### By- og Miljøområdet vurdering:

By- og Miljøområdet vurderer, at den foreslåede renovering og nyindretning af legepladsen 5. Juni Plads bedst vil bidrage til ønsket om bedre og flere legepladser på Frederiksberg. Legepladsen vil blive lidt større, så den kan rumme et større aldersspektrum af børn samtidig med, at den får et efterspurgt og tiltrængt kvalitetsmæssigt løft.

## Økonomi

Der er i budget 2018 bevilget 1,4 mio. kr. i puljemidler, som i sagen disponeres til udvidelse og nyindretning af legepladsen på Femte Juni Plads.

## **Borgmesterpåtegning**

Intet at bemærke.

## **Behandling**

By- og Miljøudvalget  
SV/PT

## **Historik**

By- og Miljøudvalget 2018-21, 19. februar 2018, pkt. 55:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen, idet de udbad sig en redegørelse for en eventuel anlæggelse af legepladsen på Femte Juni Plads i to etaper.

Indstilling 19. februar 2018, pkt. 55:

By- og Miljøområdet indstiller,  
at puljemidlerne på 1,4 mio. kr. til offentlige legepladser finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2018 disponeres til renoveringen af Femte Juni Plads som beskrevet.

## **Bilag**

Bilag 1 Sammenfatning af servicetjek

Bilag 2 Servicetjek af samtlige offentlige legepladser mv

Bevillingsskema pulje til offentlige legepladser 2018